

2019. április

diétalálózó

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

**MÉG TE IS
TESZTELHETED
MAGAD!**

**VLOG-TÚRA:
A SZERTÁR
ÉS AZ EAT MY PIE
KÖZELRŐL**

**TRÓNOK HARCA:
10 DÖLOG, AMIT
NEM TUDTÁL
AZ ÚJ ÉVADRÓL**

**ALIAS SZÁNDÉK
A MONITOR
MÖGÖTT**

KAPÁS BOGLÁRKA

Álma az olimpiai arany

NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT 2.

Mit jelent a cyberbullying?
Van megoldásod arra, ha valakit a neten bántalmaznak?
Felismered azokat a helyzeteket, amikor
veszélybe kerülhetsz?

Teszteld magad! Töltsd ki a DUE Médiahálózat ingyenes, online tesztjét
2019. május 5-ig a www.diakbunmegelozesiteszt.hu oldalon, és **nyerd meg a fődíjat,**
egy Huawei Mate 10 Pro-t! A 2. és 3. helyezettek egy-egy okoseszközzel
lesznek gazdagabbak.

Az online teszten legjobb eredményt elérő diákok továbbjutnak a második fordulóba, amely már élő
vetélkedő lesz 2019. májusában, a 26. Országos Ifjúsági Sajtófesztivál keretén belül, Budapesten.

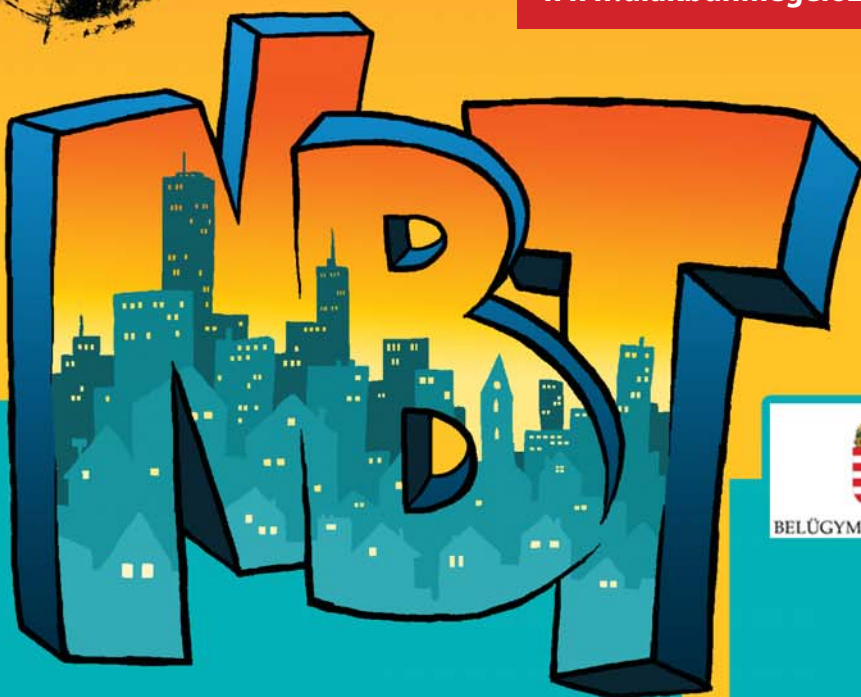

Töltsd ki a tesztet és nyerd meg
a menő telefont vagy az okoseszközöket!

RÉSZLETEK ÉS TESZTKITÖLTÉS

www.diakbunmegelozesiteszt.hu

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

26. ORSZÁGOS IFJÚSÁGI SAJTÓFESTIVÁL

média hálózat
due
a diákújságíró egyesület

A NAGY DIÁK KRESZ- TESZT, A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT
ÉS A NAGY DIÁK VERSENYKULTÚRA TESZT DÖNTŐJÉVEL, VALAMINT
A TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZAT ÉS A NETBIZTOS PÁLYÁZAT DÍJTADÓJÁVAL!

„Mi inspirál téged?”

Áprilisban egy olyan lány került a címlapunkra, akivel pár éve már beszélgettem a motivációjáról. A riói olimpia előtt készült interjúm felütése is az volt, hogy Kapás Bogi ámul és bámul, amikor Hosszú Katinkát úszni látja. Most, 2019-ben, egy évvel a tokiói világversenytől Bodor Julcsi újra megkérdezte, mi veszi rá minden nap korán reggel a mosolygós úszónőnket arra, hogy beugorjon a jéghideg medencébe és félretéve minden fájdalmát, kényelmetlenségét, kilométereken át küzdjön a hullámokkal. A válaszból ezúttal sem csalódtunk: Boginak minden nap van kedve az úszáshoz, de időről időre emlékezteti önmagát arra, hogy miért kezdte el. Hogy egy napon olimpiai bajnok legyen. És – ahogy neki Egerszegi Krisztina – példaképe lehessen az újabb, fiatal generációnak, hogy az ő példáját követve újabb gyerekek kezdjenek el

reggelente beugrani a teshőfoknál bő 10 fokkal hidegebb vízbe, és ússzanak, ússzanak, ússzanak. Úgy inspirálódik, hogy inspirálni szeretne. Kapás Bogi azt is elismerte, hogy gondolt már arra, választhatott volna egyszerűbb hivatást is az úszás mellé, mint a pszichológia, amit az ELTE-n egyéni tempóban tanul – épp amikor nem a világ legjobb úszóival verseng a medencében, letesz egy-két vizsgát. De mégis megcsinálja, sőt, hálás az egyetemnek, hogy „tolerálják, hogy élsportoló”. Hát milyen hozzáállás ez már, kérem?

Állítom, hogy az életük számos területét a sikerért feláldozó élsportolók gondolkodásából, hozzáállásából mindannyiunknak tanulni kell. Nem csak lehet, kell. Mert hogy a rézfánfügyülő rézangyalba' találunk meg minden nap a motivációnkat munkában,

tanulásban, sportban, hobiban, párkapcsolatban, ha lényegében szinte minden nap ugyanolyan?

Mondjuk úgy, hogy eltanulunk két egyszerű trükköt Kapás Bogitól: egyrészt minden nap emlékeztetjük magunkat, hogy miért kezdtük el azt, amiben épp megtorpanni készülünk, másrészt úgy merítünk inspirációt, hogy a munkánkkal másokat inspirálunk.

HAJRÁ!

(Berei Dániel, főszerkesztő)

IFJÚSÁGI SAJTÓDÍJ PÁLYÁZAT
MEGHOSSZABBÍTOTT HATÁRIDŐVEL
2019. ÁPRILIS 30-IG JELENTKEZHETSZ!

RÉSZLETEK ÉS
PÁLYÁZATBEADÁS:
WWW.DUE.HU

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2019. április, XXI. évfolyam, 4. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Berei Dániel • Rovatvezetők: Fartek Patricia (Press of), Kobl Adrienn (Pont te), Novák Henrietta (Tudós csajok), Szalai Boglárka (Kultúra), Vadász Viola (Vlog-túra) • Áprilisi szerzőink: Benedek Ildikó Julianna, Bihari Bernadett Luca, Bodor Júlia, Bogdán Noémi, Ihos Iringó, Lami Krisztofer, Novák Henrietta, Pap Rebeka, Payer Réka, Szabó Stefi, Tömösi Réka, Vadász Viola, Vida Zsanka • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózat az ország diáklapot beiktató szerkesztőségei automatikusan hozzájárulnak az utánpótlásához, a cikkek rövidítéséhez, stílusátviteléhez. • Az iskolai újságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

MATESZ
print-audit

Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
<http://www.matesz.hu>

ANYÁK NAPJA

**IGAZ, MÉG CSAK ÁPRILIS VAN, DE VÉSZESEN
KÖZELEG MÁJUS ELSŐ VASÁRNAPJA,
AZAZ ÉDESANYÁINK ÜNNEPE.**

**Sánta Dóri, Jóhirmondó, a Békéscsabai
Evangélikus Gimnázium lapja, Békéscsaba**

Az anyák napját több mint száz éve ünnepeljük, de a jelenlegi ünneplés azonban valamivel eltér a régítől.

Az anyák napja valódi globális ünnep, vagyis vallási felekezeteken, kulturális gyökereken túllépő szokás. Legelterjedtebb dátuma: május második vasárnapja, magyar ünnepnap szerint: május első vasárnapja. Néhány országban (Grúzia, Malawi, Nicaragua, Panama, Szíria) munkaszüneti nap.

A hagyomány szerint az anyák tiszteletére rendezett ünnepeket

először az ósi Görögországban tartották, tavaszonként. Kegyelettel adóztak az istenek anyja, Rhea előtt.

Az XVI. századi Angliában a kereszténység elterjedése után köszöntötték az édesanyákat az Anya-vasárnapon, mely a nagybőjt negyedik hétféjéjére esett.

1907-ben a philadelphiai Anna M. Jarvis próbálta az anyák napját nemzeti ünnepé nyilvánítani. Az ünnepet május második vasárnapjára tűzte ki, elhunyt édesanyja emlékére. Célját 1914-ben érte

el. Hamarosan az ünnepet „felkarolták” a virágkereskedők, üdvözlőlap-gyártók, cukorka- és ajándék-kereskedők, akik Európában is propagálni kezdték az USA-ban elterjedt ünnepet, melynek hatására az gyorsan népszerűvé vált kontinensünkön is. Magyarországon 1925-ben a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta az első ünnepet, a májusi Mária-tisztelet hagyományaival összekapcsolva. 1928-ban már miniszteri rendelet sorolta a hivatalos iskolai ünnepélyek közé az Anyák napját.

A „NO FUTURE” GENERÁCIÓ AZ ÉN NÉZŐPONTOMBÓL

MOSTANÁBAN SOKAT LEHET HALLANI-OLVASNI, HOGY A MAI TINÉDZSEREK TÖBBSÉGÉNEK EGYÁLTALÁN NINC S JÖVŐKÉPE. EZ ÍGY IGAZ. DE 16-17 ÉVESEN VAJON A SZÜLŐK TÖBBSÉGÉNEK VOLT?

Drucza Réka, Szubjektív, az Alternatív Közgazdasági Gimnázium lapja, Budapest

Mi egy könnyebb korba születünk, több dolog adatik meg nekünk, olyan dolgok, amik nekik talán nem, mikor fiatalok voltak. Jobb esetben biztosabb a családi háttérünk, még akkor is, ha vannak családi gondok – mert ugye azok mindenhol akadnak (munkanélküliség, válás, létbizonytalanság). Az ilyen gondokkal küzdő családokban élő fiatalok fordulnak a droghoz, alkoholhoz, menekülnek a számítógépes játékok világába. Úgy érezzük, nagyok az elvárások velünk szemben, pedig ha belegondolunk, semmi különös nincs abban, amit szüleink kérnek, vagy ami csak egyszerűen a kötelességünk lenne. De mégis nehéz, hisz azt akarjuk csinálni, amit jónak látunk, „önmegvalósítani” szeretnénk, úgy, ahogy szerintünk jó - bár sokszor tudjuk, hogy ez hülyeség. De mit sugall a média? „Csináld, ahogy tetszik, egyszer élsz!” És itt jön képbe mindennapjaink legfőbb befolyásoló tényezője, az internet. Minden és mindenki megtalálható rajta, itt beszélgetünk, megosztjuk egymással a dolgainkat, képeinket, zenéinket... stb. Sajnos ez a közösségi életünk második legnagyobb helyszíne az iskola után. Tudjuk, hogy ez nem ugyanaz, mint amikor az ember szemtől szemben áll a másikkal, és beszélgetnek, gesztusokat mutatnak egymás felé. Itt csak a smileyok mögé rejtett érzelmeket érezzük, a felvillanó chatablakok mögött mindenki csak egy árnyék.

A harmadik helyszín a hétvége éjszakája. Romkocsmák, mozik, kávézók, házibulik vagy csak egyszerűen a budapesti éjszaka mámorra egy fárasztó hét után. Ilyenkor sokszor előkerül az alkohol és

más dolgok is, feloldódunk, ismerkedünk, beszélgetünk, jól érezzük magunkat. A másnap reggelek talán már nem ennyire bódítóak, enyhe hiányérzetet és vágyakozást kelt bennünk az előző éjszaka emléke... „Folytatni kellene, nem bírok itthon lenni, olyan jó volt tegnap... még, még, még.” Ez egy ördögi kör, amiből nem jó kiszállni, hisz unalmas lenne a péntek este.

Ezek miatt mondják ránk a felnőttek, hogy nincs jövőnk. Pedig van egy elképzelése majdnem mindenkinek, de a legtöbben bizonytalanok vagyunk benne, nehézségekbe ütközünk, lusták vagyunk, így lemondunk róla. Pedig lehet, hogy csak pár pénteket kéne feláldozni ezekért a tervekért? Á, nem, ez hülyeség. Majd lesz valahogy, hisz mindennek boldog vége van, akárcsak az amerikai

filmekben – hisz ezt látjuk gyerekkorunk óta. Pedig ez sajnos nem ilyen egyszerű. Sőt! De mi ezt is tudjuk, majd lesznek újabb terveink.

Ha engem megkérdez valaki, egyelőre én sem tudok válaszolni arra a kérdésre, hogy mi szeretnék lenni. Vannak céljaink, amiket szeretnénk elérni, iskolába járunk, sportolunk, olvasunk, zenélünk, érdeklődünk a világban történetek iránt, és még ezernyi dolog van, amit ugyanúgy fontosnak találunk, ahogyan a felnőttek. Hiszünk abban, hogy ha felnövünk, egy jobb korban élhetünk, lesz munkánk, és nem fogunk kétségbeesetten állni, a kezünkben két diplomával. Reménykedünk, hogy kevesebb vizsály és boldogabb emberek vesznek majd minket körül, és tudjuk, hogy ezért nekünk tenni kell, és tenni fogunk.

ZÖLDÜLŐ DIVAT

A ZÖLD GONDOLKODÁSMÓD ÉS A FENNTARTHATÓSÁG EGYRE NAGYOBB TERET HÓDÍT MAGÁNAK, ÉLETÜNK EGYRE NAGYOBB RÉSZÉT HATJA ÁT ÉS EBBŐL TERMÉSZETESEN A DIVATVILÁG SEM MARADHAT KI. DE MIT IS JELENT PONTOSAN A ZÖLD VAGY MÁS NÉVEN AZ ÖKO-DIVAT?

Gerber Petra, Expressis Verbis, a Pécsi Tudományegyetem Jogi Karának lapja, Pécs

A kifejezés tulajdonképpen azt a tervezői filozófiát jelenti, melynek elsődleges célja a környezettudatosságra és a szociális felelősségvállalásra való felhívás. Kezdetben a zöld divat csupán annyit jelentett, hogy a tervezők a bevételeiből származó összegeket karitatív célokra ajánlották fel, mára azonban ez kiterjed az ipar szinte minden területére. A termékek organikus, környezetbarát alapanyagokból készülnek, s hatalmas hangsúlyt fektetnek az újrafelhasználásra, vagyis a használt ruha kereskedelmének fellendítésére, valamint a tömegtermelés lassítására. Mára már számos divatcég indít öko-kollekciót. Ezek a ruhadarabok minden esetben megkülönböztető jelzéssel vannak ellátva, hogy vevőik azonnal felismerjék őket. A vásárlókat a magazinok által indított zöldrovatok is segítik az eligazodásban, illetve több tematikus honlap is a rendelkezésükre áll. Ráadásul a zöld divat népszerűsítésére több eseményt is szerveznek.

Azonban az öko-divatot rengeteg kritika éri. Egyesek szerint az egész nem több mint egy újabb reklámfogás, csak egy átmeneti trend, amire hosszú távon nem lesz szüksége a divatiparnak. Ennek ellenére a green fashion mozgalom világszerte hódít, hiszen a fenntarthatóság elve egyre több ember gondolkodásának válik alapelvvé. A kilátások roppant mód biztatóak, mert a divat és a dizájn véleményformáló erővel bír. A divatdiktátorok

az alapanyagait a természetből vagy éppen bármilyen újrafelhasználható anyagból nyerik, termékeiket igyekeznek helyileg készíteni, emellett pedig a gyártás, csomagolás és a terjesztés folyamatában is jelentős szerepet játszik a környezetvédelem. A már megszokott gyapjú mellett folyamatosan keresik az újabb lehetőségeket, így már találkozhatunk kenderből, lenvászonból, csalánból, sőt még algából készült ruházati termékekkel és kiegészítőkkel is. Emellett pedig próbálkoznak az állati eredetű fonalakkal, mint például a nyírt gyapjúval, emberi hajjal vagy selyemmel. Az új trend még számos kérdésre keresi a választ, többek között arra, hogy miként lehet tartós és változatos színeket használni, vagy, hogy hogyan lehet még szélesebb körben elterjedtetni a zöld-kollekciót.

A világ több pontján találunk olyan lelkes dizájnereket, akiknek az lebeg a szeme előtt, hogy termékeik egyszerre legyenek divatosak, különlegesek és egyben környezetkímélők. Közéjük tartozik Vivienne Westwood, aki 2009-ben dobta piacra a Melissa Plastic Dream elnevezésű kollekcióját. Ezen lábbelik száz százalékban reciklizálható műanyagból készülnek, vagyis hipoallergének, kényelmes viseletet biztosítanak s nem utolsó sorban kimondottan egyediek. Ide sorolható Anna Domaske német mikrobiológus dizájnere is, aki felfedezte, hogy a tehéntej nem csupán

a kávéban finom, hanem a belőle készült fonalak a testet is kényeztetik. A Qmilch márkanéven futó tejfonalból készült ruhákhoz nem használnak egyebet, csak vizet, s mellőznek mindenféle vegyi anyagot. Ezen ruhák az érzékeny bőrűek számára igencsak előnyösek, mivel a fonalak felszíne egyenletes, sima, így nem irritálja a bőrt, mint például a gyapjú. Akiben pedig esetleg felmerülne a kérdés, hogy mégis miért készítenek élelmiszerből ruhát, azok megnyugtató véget el kell mondani, hogy az általuk használt tej fogyasztásra alkalmatlan, tejjipari hulladéknak minősül. Egyetlen problémája csupán, hogy előállítására nagyon drága.

Megemlíthető még Helen Storey egyetemi tanár dizájnere és Tony Ryan kémikus közös munkája, a Catalytic Clothing fantáziánéven futó kollekció, amely a szálakra felhordva olyan speciális képességet ad a ruháknak, amely így a környező levegőt fény hatására képes megtisztítani a káros anyagoktól. Vagyis kimondhatjuk, hogy bár elsősorban a környezetvédelemről nem a divat jut az eszünkbe, mégis számtalan próbálkozást láthatunk, melyekre érdemes odafigyelni, hiszen a környezettudatos vásárló ma már nem csak az élelmiszer áruházak polcain, hanem a ruházati üzletekben is megtalálhatja a számára megfelelő, értékrendjét kielégítő terméket.

CSODÁK TÁRHÁZA

pályázat diákoknak

Van egy jó kísérleted,
kutatásod?
Azzal is pályázhatsz,
vagy pályázhattok!

Imádod a fizikát, mert szuperjó
tanárod van?
A kémiatanárod úgy kísérletezik,
mint senki? A biológiaórán
tátott szájjal figyelsz?
A matektanárodnál nincs, aki jobban
magyarázna?

Keressük az ország
legjobb tanárait!
Ajánld tanáraidat, hadd lássa
ország-világ: úgy is lehet tanítani
a természettudományokat,
hogy mindenki megszeresse!

2019. május 28-án a budapesti Akvárium klubban
a Csodák tárháza programon ismét bemutatjuk
a legjobb tanárokat és a legjobb diákkísérleteket,
kutatásokat!

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ:
2019. április 30. www.due.hu

MILYEN MÉRTÉKŰ SZEREPET JÁTSZIK AZ ÉLETEDBEN AZ INTERNET?

HÚSZ GYORSAN MEGVÁLASZOLHATÓ KÉRDÉST TARTALMAZ A DEBRECENI EGYETEM NEVELÉSTUDOMÁNYOK INTÉZETÉNEK IGAZGATÓHELYETTESE, BUDA ANDRÁS ÁLTAL KIDOLGOZOTT TESZT, MELY AZ ÍGY KAPOTT INTELEMETRIKUS SZÁM ALAPJÁN ÓVATOS, KEZDŐ, HALADÓ, BEHÁLÓZOTT ÉS FÜGGŐ KATEGÓRIÁKBA SOROLJA A VÁLASZADÓKAT.

**Szabó Laci, Egyetemi Élet,
a Debreceni Egyetem lapja, Debrecen**

„Régóta foglalkozok az információs és a kommunikációs technológiák oktatási felhasználásával illetve életünkben játszott szerepével. Különböző módokon vizsgáltam már a kérdéskört, de szerettem volna egy olyan könnyen, gyorsan kitölthető tesztet is készíteni, mely a kutatási hasznosulás mellett egyfajta tükröt tart a kitöltők elé, azzal szembesít, hogy milyen tevékenységeket végzünk a digitális világban. A kérdések egyik része a napi használattal kapcsolatos, míg a második rész a ritkábban végzett cselekedetekre irányul” – tájékoztatott Buda András.

A kérdések között megjelennek többek közt kommunikációval, közösségi oldalakkal, szabadidővel, elektronikus ügyintézésel és online vásárlással kapcsolatos elemek, de arra is válaszolni kell, hogy a reggeli felkelés után hány perccel kapcsolódunk az internetre.

Az eddigi, több mint háromezer feldolgozott tesztből kiolvasható, hogy az ötven év felettiek egy része több tartalmat oszt meg napi szinten a közösségi oldalakon, mint a fiatalok, akikről viszont az derült ki, hogy kommunikációra az e-mailt alig használják. Buda András felhívta a figyelmet arra, hogy a tesztet három-négy éven belül, az új megoldások, tevékenységek megjelenésével szükséges lesz felülvizsgálni.

A kutató rámutatott, hogy a teszt pillanatnyi állapotot mér fel, például az, hogy valaki milyen intenzitással rendel meg az

interneten szolgáltatásokat, az elektronikus ügyintézés milyen mértékben használja, az nem csak személy-, de időszakfüggő is lehet. Vizsgaidőszakban történetesen a Neptun miatt magasabb értéket adhat valaki a „Heti digitális ügyintézés (hivatalos levél, telebank stb.) átlagos száma?” kérdésre. Az anonim kitölthető teszt az intelemetric.unideb.hu oldalon található.

INTERNET-HASZNÁLÓI CSOPORTOK A TESZT SZERINT:

Óvatos: Az internetet (még) csak csekély mértékben használja. Nem zárkózik el

teljesen az online létől (hiszen ezt a kérdőívet is kitöltötte), de nagyon kevés teret enged az új technológiának az életében.

Kezdő: Különböző területeken gyakran használja az internetet. Kommunikációjában, személyes kapcsolattartásában, informálódásában szerepet játszik a világháló, de ennek hiánya nem feltétlenül jelent számára nehézséget.

Haladó: Széles körben, rendszeresen használja az internetet. Kommunikációjában, személyes kapcsolattartásában, informálódásában jelentős szerepet játszik a világháló, éppen ezért hálózat nélkül néha elveszttnek, sőt olykor akár magányosnak érezheti magát.

Behálózott: Nagyon gyakran, sokféle tevékenységhez, intenzíven használja az internetet. Személyes kapcsolattartását, informálódását nem tudja elképzelni a világháló nélkül. Hálózat nélkül gyakran érzi magát elveszttnek, sőt olykor magányosnak.

Függő: Az internet alapvető, meghatározó szerepet tölt be az életében, melyet nem tud elképzelni a hálózat nélkül. Alig van olyan tevékenység, amihez nem a világhálót használja, hiánya esetén több feladatot egyáltalán nem vagy csak nagy nehézségek árán tud megvalósítani. Függőségét csökkenteni kellene, mely a fokozatosság elvét tartva megvalósítható, de önuralom és önfegyelem szükséges hozzá.

A HIP-HOP SZÍNES VILÁGA

A HIP-HOP STÍLUSRÓL MINDENKINEK MÁS JUT AZ ESZÉBE. VALAKINEK CSAK EGY KIS UGRI-BUGRIT, MÍG MÁSOK SZÁMÁRA EGY IGAZI ÉLETÉRZÉST JELENT. SZÁMOS ALFAJÁNAK KÖSZÖNHETŐEN SZINTE MINDENKI TALÁL BENNE VALAMIT, AMIVEL AZONOSULNI TUD. EZ NEM CSUPÁN EGY TÁNCSTÍLUS, HANEM EGY ZENEI ÉS EGY ÖLTÖZKÖDÉSI IRÁNYZAT IS EGYBEN.

Rubin Eszter, Közgazdász, a Budapesti Corvinus Egyetem lapja, Budapest

A hip-hop egy vérbeli amerikai gyökerekkel rendelkező tánc, egészen pontosan Bronxból származik, és története egészen a '70-es évekig nyúlik vissza. Tele van újszerű, dinamikus mozdulatokkal, amelyekben egyéb táncstílusok elemei is fellelhetők. Népszerűségét annak is köszönheti, hogy szinte mindegyik mai modern zenére készíthető egy hip-hop koreográfia. Egyik legősibb alfaja az old school stílus. Erre jellemzőek a nagyobb mozdulatok, sokszor a break felé tendál. Leginkább a '80-as évek hip-hop zenéire szokták táncolni, innen is ered a kifejezés. Ez a stílus szinte az összes többi alfaj alapjául szolgált, így volt ez a popping/locking műfajjal is, amely tele van törésekkel és hirtelen megállított mozdulatokkal. A poppingra a megfeszített mozdulatok jellemzőek, a lockingra pedig a csavarások.

Szintén népszerű műfaj a sokakat ámulatba ejtő electric boogaloo. Ez az egyik legnehezebben megtanulható tánc, tele van hullámokkal és tört mozdulatokkal. Általában elektronikus zenére táncolható. Ahogy az a nevéből is kiderül, az egyik legújabb hip-hop stílus a new style, amely mindenből merít egy kicsit, főként a látványra épít. A düh kifejezésének és levezetésének egyik legalkalmasabb módja, ha az ember kipróbálja a krump stílust. Az electric boogaloohoz hasonlóan ez is nehezen tanulható, hiszen tele van ugrásokkal és karmozdulatokkal.

Sokan úgy gondolják, a hip-hop egy fiús stílus, de számos nőies mozdulatot is magában rejt. A videoklipekben megjelenő csajos koreográfiák szintén ehhez a műfajhoz kötődnek. Azok, akik az igazán nőies mozdulatokat preferálják, biztosan élveznek a dirty girl style elnevezésű táncstílust, ahol a hip-hop mozdulatait csajos formákkal kombinálják.

Rengeteg helyen találkozhatunk a hip-hop táncokkal. Egész estés mozifilmek alapjául is szolgál ez a tánc, elég, ha csak a Step up filmekre gondolunk. Ma már egyre több hip-hop tánciskola működik, mind itthon, mind pedig külföldön: az árkategóriák nagyon változóak, de van olyan hely is, ahol ingyenesen zajlik az oktatás, ilyen például a Dance Force tánciskola is, ahol az év végén még bizonyítvány is jár a táncosoknak.

ÉLETRE SZÓL!

DUE MÉDIATÁBOR

ÚJSÁG – RÁDIÓ – TÉVÉ – FOTÓ – INTERNET

A BALATON PARTJÁN!

HÚSVÉTI AKCIÓ!

2019. JÚLIUS 12-21.

BALATONSZÁRSZÓ

HA 2019. ÁPRILIS 22-IG

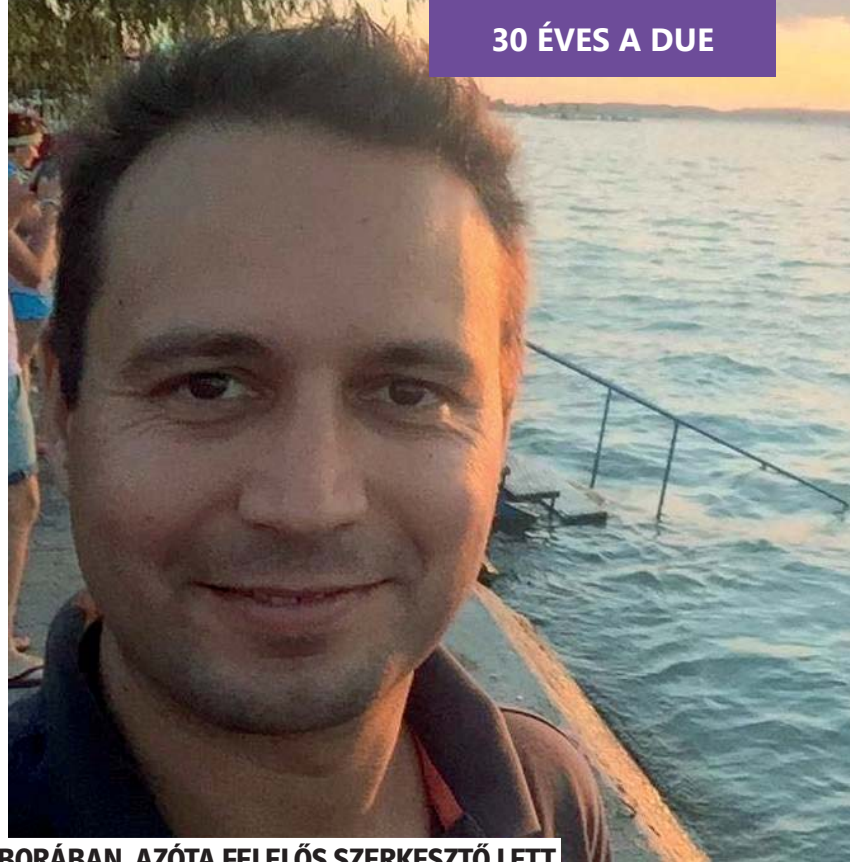
JELENTKEZEL, 30 000 Ft

ÁRKEDVEZMÉNYT
KAPSZ!

Kruzslicz Dávid:

„Közösség, tehetség, barátság”

KRUZSLICZ DÁVID 15 ÉVESEN JÁRT ELSŐ DUE-TÁBORÁBAN. AZÓTA FELELŐS SZERKESZTŐ LETT AZ RTL KLUBNÁL, ÉS SAJÁT HÍRPORTÁLJA VAN, A TÁBORBÓL VISZONT EGYET SEM HAGYOTT KI. HOGY MI VONZZA VISSZA ÉVRŐL ÉVRE A DUE LEGFŐBB NYÁRI PROGRAMJÁRA? PÉLDÁUL AZ OLYAN TÖRTÉNETEK, AMIKRŐL MESÉLT.

MIKOR ÉS HOGYAN KERÜLTÉL KAPCSOLATBA A MÉDIÁVAL?

Elsős gimnazista koromban jött az ötlet, hogy írjunk egy diáklapot. Volt egy haverom, aki mondta, hogy ő csinálja a technikai részét, a tördelést, és szerez reklámozókat. Én meg gondoltam, hogy írok bele, és keresek még újságírókat. Így kezdődött, és én nagyon szerettem. Később elindult a helyi rádió. Én beszéltem, és mondtam, hogy szeretnék rádiózni. Akkor csináltunk egy ifjúsági műsort.

MIVEL FOGLALKOZTATOK EBBEN A RÁDIÓMŰSORBAN?

Akkor ez még nem zeneközpontú volt, és megcsinálhattunk szinte bármit, amit csak akartunk. Például kitaláltuk, hogy kollégiumok vetélkedjenek, és játsszanak az utcán, és versenyezzenek éjszaka. Jelentkeztek, és mi pontoztuk. Sokféle dolgot csináltunk, volt receptverseny is. Beült egy szakács a helyi étterembe, és be kellett küldeni recepteket. Egyet kiválasztott a szakács, és megcsinálta, mi pedig meghívtuk azt, aki nyert, eljöhett velünk az étterembe, és együtt megettük. Egyszer karácsonykor nekem kellett volna bejglit venni, de elfelejtettem, és éppen dolgoztam. Már minden bezárt, és bemondtam, hogy nincs-e valakinek véletlenül egy rúd bejglije, mert akkor megveszem. Özönlenni kezdtek a rádióba, de valami brutál mennyiségben, és hamar

azon kellett gondolkodnunk, hogy hogyan osztogatjuk el a bejglit, ami beérkezett.

MILYEN VOLT AZ ELSŐ TALÁLKOZÁSOD A DUE-VAL?

15 évesen már csináltam egy iskolaújságot, és egyszer egy élő rádióműsor jött le Hódmezővásárhelyre. A műsorvezető utána odajött hozzám és mondta, hogy van egy egyesület, amit pont mintha nekem találtak volna ki és ez milyen nagyszerű dolog. Ő volt Szayly Jóska, és én így tudtam meg, hogy létezik olyan, hogy DUE. Utána láttam, hogy lehet pályázni diáklappal, és mi pályáztunk, nyertünk. Elmentem nyári táborba, és aztán itt ragadtam. Nem volt olyan év, hogy kihagytam volna. Olyan igen, hogy csak a tábor felére mentem el, de olyan nem, hogy teljesen kihagytam volna.

ELMESÉLNÉL NÉHÁNY EMLÉKEZETES ESEMÉNYT A TÁBOROZÁSOD IDŐSZAKÁBÓL?

Ennyi év alatt nagyon sok emlékezetes dolog történt velem, nehéz kiemelni bármit is. Egyszer megszivattuk a táborot egy reggeli műsorban. Ezt 5-6 évente megismételtük, mert elfelejtették vagy új táborozók jöttek. Mondtuk nekik, hogy jönnek a rágcsálóirtók vagy bogárirítók, ezért pakolják be a cuccaikat a bőröndbe, és vigyék ki az udvar közepére. Mindenki iszonyú pánikba esett. Azt is mondtuk,

hogy nem lesz víz, és akkor mindenki vizet gyűjtött. Mutatta a média erejét, hogy amit a rádióban hallasz, azt többnyire elhiszed.

Egyszer volt a táborban egy srác, aki dadogott. Nagyon furcsa viszonya volt vele a tábornak, ezért leültünk, és csináltunk vele egy mélyinterjút az esti rádióműsorba. Beszélt a gyerekkoráról és a traumáiról, hogy hogyan bántak vele, és ez a közösség mennyire befogadó ahhoz képest, mint amit máshol kapott. Emlékszem, hogy lement a műsor és néma csend volt. Mindenkit megérintett a történet.

MIVEL FOGLALKOZOL MOSTANÁBAN?

Jelenleg több dologgal is foglalkozok. Egyrészt az RTL-ben dolgozom, felelős szerkesztő vagyok. Emellett van egy portálom, a Szeretlek Magyarország. Ez hobbi projektnek indult anno, de már szépen kinötte magát. Itt inkább cégvezetői feladatokat végzek, ami egy teljesen másfajta kihívás, mint az újságírói. Kiss Gáborral csináljuk ezt a céget, ő szintén dués. Ő csinálja a fejlesztési, rendszergazdai részét, én pedig a tartalmi oldalát. Ez se lenne, ha nem lenne a DUE.

KÉRLEK, JELLEMEZD HÁROM SZÓBAN A DUE-T!

Három szó? Közösség, tehetség, barátság.

(Vida Zsanka)

AZ ÁLLATOKNAK IS VANNAK GONDOLATAIK

SOKAN EL SE TUDJÁK KÉPZELNI, HOGY MILYEN GONDOLATAI LEHETNEK AZ ÁLLATOKNAK. IGEN, AZ ÁLLATOKNAK IS RENGETEG GONDOLATA ÉS ÉRZÉSE VAN, ÉS HA NEM ÉRTJÜK, HOGY A KUTYÁNK MIÉRT RÁGJA SZÉT A CIPŐNKET, A MACSKÁK MIÉRT KAPARJÁK A BÚTORT, SAJNÁLATTAL KELL KÖZÖLJÜK: EZEK A VISELKEDÉSEK EGYSZERRE ÖSZTÖNÖSEK ÉS MEGFONTOLTAK. FÜLÖP KATA MÁR 15 ÉVESEN AZT KUTATJA, HOGY MILYEN OK-OKOZATI VISZONY ÁLLAPÍTHATÓ MEG, A MÓKUSOK VISELKEDÉSÉBEN AKKOR, HA AZOK SZÜLŐK NÉLKÜL NŐNEK FEL.

Mindig öröm egy gimnáziumban egy olyan gólya, akinek vannak elképzelései, céljai, és érdekli őt a környezete. Számos fiatal érdeklődése nem haladja meg azt, hogy a Facebook- és az Instagram-falat bogarássza, ezért mindig külön boldogság a tanárok számára az olyan diák, akit a természettudomány bugyrai érdekelnak. Fülöp Kata 15 éves és az Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium tanulója. Korából adódóan még rengeteg minden érdekli, és nincs pontos jövőképe arról, hogy felnőttként mivel szeretne foglalkozni, de az biztos, hogy az aktuális szerelme, aminek a tanulás melletti energiáját és szabadidejét szenteli, az az ökológia.

„Sok gyerek szereti az állatokat kiskorában, de a legtöbbüknél ez megragad azon a szinten, hogy mennyire aranyosak, és ha szembejön velük az utcán egy bársnyos szőrű kiskutya, akkor minden vágyuk, hogy három percre megsimogathassák” – mondta Kata. Ő azonban gyermekkorától mélyebben érdekli az állatok világa iránt. Fiatalabb korában is arra volt kíváncsi, hogy mit miért csinálnak a fauna tagjai, mit gondolnak, és milyen összefüggései vannak az állatoknak a környezettel. Arra, hogy mi fogta meg Katát az ökológiában, azt felelte, „ez a tudomány magával a lényel foglalkozik, és nem a társasággal, mivel a biológia az egyetlen olyan tudományág, amely az egyeddel foglalkozik és annak különböző viselkedési formáival, és

önmagában már az is érdekes, hogy beszélni nem, viszont gondolkodni tudó lények akaratai és ösztönei közötti különbségét lehet vizsgálni.” Kata az ökológiát kicsit a pszichológiához hasonlítja, hiszen itt is gondokkal, problémákkal foglalkoznak, csak olyan lényekkel, amelyek nem tudják elmondani, ezért a tulajdonságaik alapján kell rájönni, hogy ők mit, miért csinálnak.

Érdeklődéséhez hűen természettudományos osztályba ment és számos természettudományi versenyen mutatta már meg a tudását. Ezen felül csatlakozott az iskola különböző szakköreibe, ahol az állatok viselkedését, gondolkodását vizsgálják. Kedvenc kutatása az volt, amikor a mókusok viselkedését vizsgálták. Arra voltak kíváncsiak, hogy mi történik egy olyan mókussal, aki teljesen egyedül nő fel, se az „anyukája” se az „apukája” nem foglalkozik vele. A kutatásból egyértelműen kimutatható volt, hogy ezeknek az állatoknak van egy örökletes recesszív képességük, ami alapján az adott körülmények között is tudnak gondoskodni magukról, hogy megszerezzék maguknak azokat a táplálékot. Foglalkozott még azzal, hogy a különböző állatok

között milyen szintű kötődés van, illetve vizsgálta, hogy „csak” a szaporodás és a túlélés-e a céljuk.

A gyakorlati kutatásokon kívül a fennmaradó idejét is az ökológiának szenteli, hiszen, ha könyvtárba megy, akkor is az első polc, amit megnéz, az az ökológia szekció és az etológia, hiszen ez a két tudományág az, ami az állatok viselkedésével, és az élővilágban eltöltött szerepével foglalkozik. Rengeteg tanulmányt olvas, amelyet a különböző szakkörök által nyújtott alkalmakon tanáraival és diáktársaival tud megvitatni és vizsgálni.

Elmondása szerint a jövőben is szeretne ezen a területen elhelyezkedni, hiszen ez áll hozzá a legközelebb, de attól sem riad vissza, ha élete egy teljesen más irányt vesz, hiszen ez még a jövő zenéje. Az biztos, most számára ez a nagy szerelem, és ebbe fekteti a legtöbb energiáját.

(Ihos Iringó Bea)

GONDOLATOK CAMBRIDGE-BŐL

A FÖLDRAJZ AZ A TUDOMÁNYÁG, AHOL TERMÉSZET ÉS TÁRSADALOM ÖSSZEÉR EGYMÁSSAL, ÉPPEN EZÉRT EGY NAGYON ÉRDEKES TERÜLET. ENNEK LEGKÜLÖNBÖZŐBB RÉSZEIT IGYEKSZIK MEGISMERNI CSONTOS GÁBOR IS, AKI BÁR AZ INTERJÚ IDEJE ALATT ÉPPEN ITTHON TARTÓZKODOTT, JELENLEG A CAMBRIDGE-I EGYETEM FÖLDRAJZ SZAKOS HALLGATÓJA. FÖLDRAJZKEDVELŐKÉNT TERMÉSZETESEN NEM MARADHATNAK KI ÉLETÉBŐL AZ UTAZÁSOK, TEHETSÉGÉNEK KÖSZÖNHETŐEN MÁR GIMNÁZIUMI ÉVEI ALATT JÁRT OROSZORSZÁGBAN, KÉSŐBB KÍNÁBAN A NEMZETKÖZI FÖLDRAJZI DIÁKOLIMPIÁN, AHONNAN 2016-BAN EZÜSTÉREMMESEL A NYAKÁBAN TÉRT HAZA.

„Elégé széleskörű az érdeklődésem” – foglalta össze tömören Gábor. Mindez egyebek között két nemzetközi olimpián való kiemelkedő szereplésben, történelem OKTV országos 7. helyezéssel, anyanyelvi versenyekben, zongorázásban és komponálásban nyilvánul meg, na meg abban a hatalmas tudásban, melyet egy egyszerű beszélgetés alkalmával – talán akaratán kívül is – képes megcsillogtatni. A „csodabogarak” számára mindig nehéz kérdés az, milyen irányba orientálódnak, Gábort az motiválta a földrajz felé, hogy ebben érte el a legnagyobb sikereket, ezáltal ebben mozog a legothonosabban.

A Cambridge-i Egyetem képzését szimpatikusnak találta, s eddig még nem bánta meg jelentkezését. „Elképesztő élmény egy olyan egyetemre járni, ami már 800 éve is egyetem volt. Minden sarkon van valami érdekes, van valami mágiikus abban, hogy ezekben a régi épületekben élünk, régi könyvtárakban tanulunk.” Kiemelte még a college rendszerek előnyét, a kisebb közösséghez való tartozást, mely nem engedi, hogy azt érezzék, jelentéktelenek a nagy tömegben. Az oktatás rendszerére jellemző, hogy a hangsúly az önálló gondolkodáson, kutatáson, esszéíráson van, s nem fordulnak elő olyan triviális rendszerhibák sem, mint hogy lefagy a Neptun. Gábor azonban megjegyezte, hogy az angliai rendszer készségi központúsága azt eredményezi, hogy az emberek nagyon specializáltak, bizonyos

értelemben tájékozatlanok, míg a magyar oktatás – sokszor nem a megfelelő módon tanít – rendszere egy szélesebb látókört, nagyobb alapműveltséget ad diákjainak. Nyugaton kevésbé törekednek törekednek az átfogó kép megalkotására, a moduláris oktatás direkt módon a munkaerőpiacra készít fel a készségek elsajátításával. De Gábor szerint a tájékozottság, a konkrét ismeret legalább annyira érték, mint a versenyképesség.

„Ha a tanár csak felszínesen tanítja, és nem fektet energiát az összefüggések megértetésére, akkor borzasztóan unalmas tantárgy tud lenni” – meséli a földrajzról, mely sok középiskolás szemében valóban csak az elfeledett puskák emlékét idézi, melyeken az ország bauxittelőhelyei és élelmiszeripari központjai szerepelnek. Ha azonban a tanár lelkes, és a tankönyv száraz anyagát jól tálalja, miközben világszintű tudatosságra nevel, akkor a diák hozzáállása is változhat. Hiszen a földrajz alapkérdése: Hogyan működik a világ, s nekünk milyen helyünk van benne?

Az utazással is a helyünket keressük egy kicsit. Gábor személyes filozófiája, hogy az utazás egyfajta szemlélet vagy létállapot. Ő maga, hiába járt már az Egyesült Államokban, az orosz és kínai fővárosban, mégis egy lengyelországi utat tart legemlékezetesebbnek, melyet barátaival töltött el, s melynek során november közepén

mártóztott a 9 fokos Balti-tengerben. „A kevésbé teátrális, nem turistacsalogató helyek sokkal intimebb élményt adnak. Én pont ezért az élményért szeretek utazni.” Szereti megismerni az utazási célpontok történelmét, azt, hogy min ment keresztül például egy település, míg azzá nem vált, ami. Izgalmasabb az információs tábla olvasása helyett úgy menni egy helyre, hogy már saját ismeretünk van róla, egyszerűen azért, mert jó érzéssel tölt el minket, ha valamiféle tudás birtokában vagyunk.

Gábor rövid távon kiegyensúlyozott életet szeretne élni, hosszú távon jelenleg úgy érzi, kutatással foglalkozna, esetleg az aktivizmussal, közigazgatással. Úgy gondolja, furcsa idők állnak előttünk, nem is vélekedik pozitívan a világ jövőjéről, de a megoldást a tájékozódásban és a gondolkodásban látja az átlag ember részéről. Minket pedig, a felnövekvő generáció tagjait arra biztat: „Gondolkozatok kritikusan és tisztán, próbáljátok megérteni a nagyobb képet még akkor is, hogyha nehéz. Ez is egy olyan dolog, melyben a földrajz hasznos tud lenni!”

(Novák Henrietta)

LABORÉLET SZEGEDEN

GONDOLNÁD, HOGY A TRÓJAI FALÓ ELVÉT A SZEVEDI BIOLÓGIAI KUTATÓKÖZPONTBAN IS HASZNÁLJÁK? A TUDÓS CSAJOK KIS CSOPORTJA NEMRÉG IDE LÁTOGATOTT, Ahol Mészáros Mária, egyetemi PhD-hallgató részletes előadást tartott nekik az agyi betegségek kezelése érdekében fejlesztett gyógyszerhordozó nanopartikulumok létrehozásáról és teszteléséről. AZ ELŐADÓVAL BESZÉLGETTÜNK SAJÁT PÁLYÁJÁRÓL, A KUTATÓCSOPORT MUNKÁJÁRÓL ÉS EREDMÉNYEIRŐL.

MÁR GYEREKKORODBAN IS TUPTAD, HOGY A TUDOMÁNYBAN SZERETNÉL ELHELYEZKEDNI, VAGY AKKOR MÉG TELJESEN MÁS ELKÉPZELÉSEID VOLTAK?

Már kisgyerekként is nagy érdeklődéssel fordultam a természet iránt, óvodás koromban sok időt töltöttem a szabadban különböző élőlények után kutatva, ezután sok szakkörön vettem részt az általános iskolában is, majd a gimnáziumba már biológia tagozatra felvételiztem.

MILYEN UTAT KELL BEJÁRNI AHHOZ, HOGY VALAKI IDÁIG ELJUSSON? TÉGED MI MOTIVÁLT EZEN AZ ÚTON?

Először is kell egy jó érettségi egy felsőoktatási intézménybe való bejutáshoz. Az egyetemen szembejövő akadályokkal meg kell birkózni, ami lehetővé teszi, hogy kiválaszthassuk a nekünk tetsző szakirányt. Amikor valakiben már kikristályosodott az, hogy kutató lesz, minél előbb keressen egy olyan kutatólabor, ami egy testhez álló témával foglalkozik. Engem leginkább a természet szeretete, a tanárain és az ő pályájuk motivált. Nekem nagyon jó sejtbiológia óráim voltak, így egyre jobban elkezdtek érdekelni az idegsejtek, kapcsolataik és a bennük lejátszódó folyamatok.

JELENLÉG MILYEN KUTATÁSSAL FOGLALKOZOL?

Most a legtöbb központi idegrendszeri betegség (Alzheimer-kór, Parkinson-kór, agytumorok) gyógyításának megkönnyítéséhez álltok elő és tesztelek nanoméretű gyógyszerhordozó rendszereket. Általában a gyógyszerjelölt molekulák csak nagyon kis hatékonysággal tudnak átjutni az agy hajszlerein, mivel ezek megakadályozzák a legtöbb vérben lévő gyógyszermolekula

szabad eljutását az idegsejtekig, amik ennek következtében nem is tudják kifejni gyógyító hatásukat az agyban. Az agyi kapillárisok ugyanis olyan különleges, szorosan kapcsolódó endotél sejtekből állnak, amelyek pericita és asztrocita sejtekkel kapcsolódva és összefogva létrehoznak az agy védelmére egy úgynevezett vér-agy gátat. Ennek köszönhetően még a vérben keringő tápanyagok is csak nagyon különleges tápanyagszállító fehérjékhez kapcsolódva lesznek képesek ezen a védőgáton átjutni. A kutatásaim során fejlesztett gyógyszerhordozó nanopartikulumok megkönnyíthetik azoknak a gyógyszerjelölt molekuláknak az agyba jutását, amelyek vagy csak kis hatékonysággal, vagy egyáltalán nem érnék el az idegsejteket. Ennek érdekében a nanopartikulumok felszínére olyan molekulákat kötünk, például cukrokat vagy aminosavakat, amik alapvetően átjutnak a vér-agy gáton, a nanopartikulumok belsejébe, pedig hatóanyagot zárhatunk, amit így a trójai falóhoz hasonló módon át tudunk csempészni a vér-agy gáton.

HOGYAN KELL ELKÉPZELNI EGY ÁTLAGOS NAPODAT A LABORBAN?

Reggel, miután beérek a laborba, először átgondolom az aznapi teendőimet, majd ezt követően egyeztetve a főnökeimmel, hozzálátok a labor előkészítéséhez, hogy megfelelő környezetet tudjak teremteni a kísérleteimhez. Munkám része a vér-agy gát sejtenyészetes modelljének létrehozása, amin tesztelhetem a nanopartikulumaimat. Ehhez az agyi hajszlerek endotél sejteit növesztem Petri-csészékben és inkubátorban, hogy elvégezhessem rajtuk a különböző tesztjeimet, melyek során megtudhatom, hogyan veszik fel és jutnak át rajtuk az általam készített gyógyszerhordozók.

MIELT TARTOD EZT A SZAKTERÜLETET FONTOSNAK?

Ez a terület azért jelentős, mert sok gyógyszerész, vegyész eljut addig a pontig, hogy van egy ígéretes gyógyszerjelölt molekulája, ami akár szerkezetében, akár kémiai tulajdonságai alapján alkalmas lehet a különböző agyi betegségekkel való megküzdésre, viszont a vérbe kerülve a vér-agy gáton már nem képes átjutni, és így nem fejtheti ki hatását az agyban. Ezért az összes hatóanyagot, amit agyi betegség kezelésére fejlesztenek, le kell tesztelni, hogy képes-e átjutni az agyi kapillárisokon. Ha ez nem sikerül, mi pedig mégis ragaszkodunk az adott molekulához, különböző technikák fejlesztésével és alkalmazásával, például nanopartikulumokba zárással talán megoldható a probléma.

MI A CÉLOD, AMIT FELTÉTLEN EL AKARSZ ÉRNI?

Eddig még nem sikerült lezárnom a kutatásom, így az elsődleges céloom az, hogy a közeljövőben megbizonyosodjak arról, hogy egy választott gyógyszerjelölt anyag nanopartikulumaimba zárva nemcsak jobban átjut a vér-agy gátra, hanem képes hatékonyan gyógyítani is azt a központi idegrendszeri betegséget, amire tervezve lett.

KINEK AJÁNLOD EZT A SZAKTERÜLETET?

Azoknak az orvos-, biológus-, és gyógyszerészhallgatóknak, akik érdeklődnek a sejtbiológia iránt, mert elengedhetetlen az is, hogy akár több tudományágból való tudással és megközelítési móddal tudjunk együtt dolgozni a cél elérése érdekében.

„SZERETNÉK HOZZÁJÁRULNI A TUDOMÁNY ALAKULÁSÁHOZ”

MESZLÉNYI VALÉRIA NEGYEDÉVES ORVOSTANHALLGATÓ, AZ EGYETEMEN MELLETT KUTATÁSSAL FOGLALKOZIK DR. SIKLÓS LÁSZLÓ KUTATÓCSOPORTJÁBAN. MIKOR MEGKÉRDEZTÜK, KIKNEK AJÁNLJA EZT A FAJTA ÉLETVITELT, AZT MONDTA, HOGY AZOKNAK, AKIK SZERETIK A KIHÍVÁSOKAT, SZERETNEK CSAPATBAN DOLGOZNI, ÉS NAGY ÉRDEKLŐDÉST MUTATNAK A TÉMA IRÁNT. MOST MEGTUDHATJUK, Ő HOGYAN CSEPPENT BELE EBBE A VILÁGBA, ÉS HOGY TELNEK A SÚRÚ MINDENNAPOK!

MILYEN KUTATÁSSAL FOGLALKOZOL MOST?

Három évvel ezelőtt csatlakoztam a Szegedi Tudós Akadémia Szent-Györgyi programján belül Dr. Siklós László kutatócsoportjához. A laborunk a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Kutatóközpontjában van, kutatásunk középpontjában az akut és krónikus idegi degeneráció áll. Így foglalkozunk mind perifériás idegsérülésekkel, mind neurodegeneratív betegségekkel, amik közül kiemelném az amiotrófiás laterálsklerózist (röviden ALS). Ebben a betegségben szenvedett a múlt évben elhunyt, briliáns elméleti fizikus, Stephen Hawking is. Az ALS a leggyakoribb motoneuron betegség, aminek következtében a vázizom fokozatosan elgyengül, majd végül izomsorvadás jön létre. A mi kutatócsoportunk egyik fő célja az ALS-ben zajló patológiás tényezők feltérképezése.

GYEREKKÉNT IS TUDTAD MÁR, HOGY A TUDOMÁNYBAN SZERETNÉL ELHELYEZKEDNI?

Egészen kis korom óta a természettudományos tárgyak érdekelték. Először a matematika, majd később a biológia és a kémia felé fordult a figyelmem. Körülbelül 8. osztályos koromban döntöttem el, hogy orvos szeretnék lenni.

Olyasvalamivel szerettem volna foglalkozni, amivel lehetőségem nyílik segíteni embertársaimnak. Középiskolában még nem gondolkoztam azon, hogy kutatásban vegyek részt, az egyetem második évében hoztam meg ezt a döntést. A lehetőség mindenki előtt adott, bármilyen egyetemi szakon csatlakozhatnak az érdeklődők kutatócsoportokhoz, már hallgatóként is.

MI KELTETTE FEL AZ ÉRDEKLŐDÉSED?

Az idegrendszeri elváltozások, főleg ezeknek a komplexitása. Véleményem szerint ez a tudományterület még rengeteg megválaszolandó kérdést rejtget és e kérdések megválaszolása a jövőben számos beteg életminőségén javíthatna.

HOGYAN TELNEK A MINDENNAPAID A LABORBAN?

Dél előtt általában az egyetemen vagyok előadásokon és gyakorlatokon. Ezek azok a kötelezettségek, amelyeket szükséges teljesíteni, a kutatás ezen felül van. Ezt általában délutánra időzitem. A kutatómunka elég változatos, az aktuális feladatok is attól függenek, hogy éppen hol állunk egy-egy projekt kapcsán.

HOGY KELL ELKÉPZELNI EGY LABORBAN DOLGOZÓ CSAPOTOT?

Vannak kisebb és nagyobb kutatócsoportok, szerintem mi kisebb kutatócsoportnak számítunk. A mentorom, Dr. Siklós László a kutatócsoport vezetője, Dr. Patai Roland tudományos munkatárs, ő segíti a mindennapi feladataim koordinálását. Polgár Tamás informatikusként dolgozik bizonyos elektronmikroszkópos munkálatok automatizálásán. Rajtam kívül még egy Szent-Györgyi programos hallgató tevékenykedik kutatócsoportunkban, Nógrádi Bernát, akivel leginkább a labormunkában veszünk részt. Ezen felül Bánfiné Rácz Erika laboránsként segíti a csoportot.

MIÉRT TARTOD EZT A SZAKTERÜLETET FONTOSNAK?

A neurodegeneratív betegségek előfordulása a népesség öregedése miatt a jövőben még jobban növekedni fog, ezért fontos, hogy aktívan tevékenykedjünk ezen a területen, hiszen a legtöbb ilyenfajta betegségnek még nincs gyógy módja. Én magam is szeretnék hozzájárulni a tudomány alakulásához ezen a téren, segíteni a betegeken. Szeretnék jó orvos és jó kutató lenni.

(Benedek Ildikó Julianna)

KAPÁS BOGLÁRKA:

„VALAHOGY MINDIG TUDTAM, HOGY MIÉRT UGROK BE MINDENNAP A VÍZBE”

SOKAN CSAK A CSODÁLATOS MOSOLYÁRÓL ISMERIK, MÉGIS 25 ÉVES LÉTÉRE TÖBB VILÁG- ÉS EURÓPA-BAJNOKI CÍMET TUDHAT MAGÁÉNAK. HOGY MÉGIS MI HIÁNYZIK KAPÁS BOGLÁRKA KARRIERJÉBŐL? AZ OLIMPIAI BAJNOKI CÍM. AZÉRT IS UTAZIK A 2020-AS TOKIÓI OLIMPIÁRA.

HOGYAN ISMERKEDTÉL MEG AZ ÚSZÁSSAL?

Ötéves koromban kezdtem el úszni, az óvodával jártunk uszodába, ahol az egyik edző felhívta édesanyám figyelmét arra, hogy érdemes lenne elkezdenem ezt a sportot, hisz ügyesnek tűnök, és úgy látszik, hogy szeretek a vízben lenni. Anyukám szerette volna, ha valamit sportolok, és így kezdtem el az úszást.

VOLT VALAHA AKKORA HULLÁMVÖLGY A KARRIEREDBEN, AMIKOR AZT GONDOLTAD, HOGY „KÉSZ, VÉGE, FELADOM”?

Igen, voltak. Voltak mélyebbek, kevésbé nagy hullámvölgyek, de ami a legmélyebbnek mondható, amikor szemideggyulladásom volt. Kórházban is voltam, hónapokat kellett kihagynom az úszásból és azután nehéz volt újra visszatérni önmagamhoz. Sokáig tartott, ameddig újra olyan edzett lettem és visszakaptam azt az állóképességemet, ami előtte volt. Nagyon kilátástalan volt a helyzet, hogy tudok-e valaha úgy úszni, mint előtte. Nehéz hetek és hónapok voltak ekkor mögöttem.

EZEK ELLENÉRE MINDENKINEK VAN MOTIVÁCIÓJA. TÉGED MI INSPIRÁL A NEHEZEBB NAPOKON?

Sokszor van olyan nap, hogy nehezebb felkelni kora reggel. Előfordul, hogy nincs sok kedvem beugrani a hideg vízbe nap nap után, de valahogy mindig túl szoktam ezen lendülni. Nagyon sokat segít az edzőm, Virth Balázs, aki tud motiválni a legnehezebb

napjaimon is, neki rengeteget köszönhetek. Valahogy mindig tudtam, hogy miért ugrok be mindennap a vízbe és hogy miért edzek. Az könnyebbé teszi, hogy mindig kitűzők magam elé egy célt, s akkor azért csinálom.

A HÓNAPBAN RENDEZIK MEG AZ ORSZÁGOS BAJNOKSÁGOT. MILYEN ELVÁRÁSOKKAL UTAZOL DEBRECENBE?

Négy számban fogok indulni: 400 és 1500 gyors, 200 pillangó, 400 vegyes, ezért különböző elvárásaim vannak. A 200 pillangót várom a legjobban, mert a gyors mellett elkezdünk a pillangóra is készülni. Szeretném, hogy kiütközne, hogy mennyi energiát bele tettem az edzéseken, a felkészülés során, remélem jól is fog menni. A gyors számokban pedig megpróbálok a legjobbjaimhoz közel lenni.

(Az interjú a márciusi bajnokság előtt készült. Bogi végül a magyar bajnokság döntőjében egy arany- és három ezüstérmet szerezve, olimpiai A szintet úszva négy számban kvalifikálta magát a nyári világbajnokságra – a szerk.)

NAGYON SOKÁIG A 800 MÉTERES GYORSÚSZÁS VOLT A TE FŐSZÁMOD, MÉGIS NAGY MEGLEPETÉSRE A 2018-AS GLASGOWBAN RENDEZETT EURÓPA-BAJNOKSÁGON 200 MÉTERES PILLANGÓÚSZÁSSAL SZEREZTÉL ARANYÉRMET. A TOKIÓI OLIMPIÁRA MÁR A 400, 800 ÉS 1500 GYORSSAL SZEMBEN LEHET EZ A SZÁMOD A 2020-AS TOKIÓI OLIMPIÁN?

Jelenleg igen, úgy érzem, szívesen úsznám ezt az olimpián is, persze addig még sok idő van. Odáig ki is kell jutni, nagyon szoros a mezőny

a magyarokat tekintve is. Először szeretnék a legjobb kettőbe tartozni Magyarországon, s természetesen megúszni ezt a szintet.

Ha ez megvan, akkor azt mondom, hogy fókuszálhatok az olimpiára. Még mindig a gyorsszámokat tekintem a saját számaimnak, de megpróbálok 200 pillangón is olyan időt úszni, hogy megérje az olimpián elindulnom.

A MAGYAR RENDEZÉSŰ VILÁGVERSENYEK MINDIG NAGY LÖKETET ADNAK AZ EMBERNEK, HISZ HAZAI KÖRNYEZETBEN VERSENYZIK, ÉS A SZURKOLÁS IS SOKAT DOBHAZ EGY-EGY TELJESÍTMÉNYEN. KÜLFÖLDÖN MELYIK MEDENCÉBEN ÉRZED MAGAD A LEGJOBBAN?

Szingapúri Ifjúsági Olimpián 2010-ben nagyon jól éreztem magam, kedves ez a hely a szívemnek, oda bármikor szívesen visszamegyek. Nagyon jó közönség volt, jól ment a versenyzés is, remekül éreztem magam. A budapesti világbajnokságot pedig meg se kell hogy említsem, hogy milyen fantasztikus volt a közönség.

MELYIK CÍMEDRE VAGY A LEGBÜSZKÉBB, ÉS MELYIK HIÁNYZIK A KARRIEREDBŐL?

Természetesen az olimpiai bronzomra vagyok a legbüszkébb, de azért egy olimpiai arany hiányzik a legjobban.

AZ ELTE PSZICHOLÓGIA SZAKOS HALLGATÓJA VAGY. NEHÉZ ÖSSZEEGYEZTETNI A TANULMÁNYAID A VERSENYSPORTTAL?

Egyre nehezebb és megmondom őszintén, lehet, hogy túlvállaltam magam a legelején, mikor azt gondoltam, hogy simán megcsinálom az úszás mellett. Időközben rá kellett jönnöm, hogy választhattam volna könnyebb szakmát is magamnak, de igyekszem. Nagyon lassan haladok, de különleges tanrenden vagyok. Hálás vagyok az ELTE-nek, hogy ilyen toleránsak és hogy mindenben segítenek, amiben kell. El tudok halasztani tantárgyakat, akkor vizsgázom le, amikor úgy érzem. Úgyhogy mindenben támogatnak engem ott, ahol tudnak.

AZ ÉVET EGY THAIFÖLDI EDZŐTÁBORRAL KEZDTED. HOGY NÉZETT KI EGY NAPOD?

Nagyon hasonlóan, mint itthon, azzal a különbséggel, hogy nem kellett annyit autózni, mivel ott egy sportkomplexumban voltunk, ahol egy helyen volt minden. Így több idő volt a pihenésre. Reggel felkeltünk, kondíztunk egy órát héttől nyolcig, fél 11-ig volt a vízi edzés, aztán ebéd. Utána volt kis pihenőidőnk, és 4-6-ig edzés újra, vacsora és alvás.

AZ EBBEN LELED ÖRÖMÖD! PROJEKTHEZ CSATLAKOZVA A MENHELYI KUTYÁK GAZDAKERESÉSÉBE IS BECSATLAKOZTÁL. GYAKRAN VESZEL RÉSZT EHHEZ HASONLÓ KEZDEMÉNYEZÉSEKBEN?

Én magam jelentkeztem rá, hisz szükségük volt egy arcra. Imádom a kutyákat és nagyon szeretnék rajtuk segíteni, hogy gyorsabban örökbe fogadják őket. Ez nem olyan felkérés, aminek ellenében én várok is valamit, sőt boldog vagyok, hogy ezzel tudok segíteni, hogy akárcsak egy kutyát is örökbe fogadjanak.

SOKAN PÉLDAKÉPKÉNT TEKINTENEK RÁD. SZERINTED MITŐL JÓ EGY PÉLDAKÉP?

Örülök annak, hogy példakép lehetek; nekem is megvan a magam példaképe, úszásban ugye Egerszegi Krisztina és mindig is áldomtam arról, hogy én is egyszer példakép lehetek, mint ő nekem. Fantasztikus érzés azt látni, hogy ez így lett, hogy én is lehetek kisgyermeknek a példaképe. Nem könnyű feladat, ha már példakép az ember, figyelik minden lépését. Nagyon óvatosan kell minden mozdulatot csinálni, hátha a kisgyerekek le akarják utánozni. Itt, mind a magánéletre, mind az úszásra gondolok. Hál Istennek egy olyan életmódot éltem, ami példakép lehet magában is.

MIT TANÁCSOLSZ A KÖVETKEZŐ ÚSZÓGENERÁCIÓNAK?

Legyenek nagyon kitartóak és hogy tudjanak róla, hogy az úszás egy nagyon kemény sportág. Sok edzést igényel és kevés ember lesz a végén, és kevés emberrel lesz, akinél ez megtérül. De ha megvannak a céljaid és az álmaid, akkor nem szabad ezeket szem elől téveszteni és akkor minden rendben lesz.

(Bodor Júlia)

**2019.
Május 28.**
kedd 9.00-18.00

AKVÁRIUM KLUB
(1051 Budapest, Erzsébet tér 12.)

26. Országos Ifjúsági SAJTÓFESTIVÁL

HATÁLMÁS WLOGGER-TALÁLKOZÓ!

Eat my pie • Horvath Lilla
Hormonmentes Janka
és még sokan mások,
akiket megtalálsz a DUE
weboldalon!

**Tervezett
Vendégeink:**
Farkas Franciska
Színeszek • Sportolók
médiaszemélyiségek • zenészek
és még nagyon sokan mások

**A Tehetségkutató
Diákmedia pályázat
eredményhirdetése
és díjazása**

**ÉS
MÉG:**
A NAGY DIÁK KRESZ-TEST DÖNTŐJE
A NAGY DIÁK BÜNMEGELŐZÉSI TEST DÖNTŐJE
A NAGY DIÁK VERSENYKULTÚRA TEST DÖNTŐJE

Beleegő
2019. május 1-ig 1600 Ft
2019. május 27-ig 2000 Ft
A helyszínen 2500 Ft.
A TIXA weboldalon:
www.tixa.hu

**A DUE honlapján
(www.due.hu)
folyamatosan pontosítjuk
a programot!**

Támogatók:

Pontos információ = megalapozott pénzügyi döntés

HÍREK

OKTATÁSI ANYAGOK

PÁLYÁZATOK

FOGYASZTÓVÉDELEM

JÁTEKOK, TESZTEK

OECD INFE

GY.I.K.

RÓLUNK

Keresés

Együttműködők
●●●●●●●●

ÉLETHELYZETEK

Felvettek az egyetemre! - Diákhitel

Elovasom

Szeretnénk lakást venni, felújítani

Elovasom

Gyermekekünk született

Elovasom

Családi pénzügyeink

Elovasom

Vitám van a pénzügyi szolgáltatómmal

Elovasom

Pénzügyi problémáim adódtak...

Elovasom

Készülök a nyugdíjas évekre

Elovasom

„AZT NEM TANÍJTÁK MEG A KÖZÉPISKOLÁBAN, HOGYAN KELL INTÉZNI PÉNZÜGYEIMET, DE LEGALÁBB TUDOM, HOGY MI A MITOKONDRIUM, A LOGARITMUS MEG A SZTRATOSZFÉRA” – IRONIZÁLUNK SOKSZOR MINDENNAPI ÉLETHEZ ELENGEDHETLEN ISMERETEINK HIÁNYÁN. A SZOMORÚ VALÓSÁG AZ, HOGY MAGUNKAT KELL FELKÉSZÍTENÜNK ERRE A KOMPLIKÁLT ÉS SOKSZOR ÁTLÁTHATATLAN DOLOGRA, AMIT A FELNÖTT ÉLET JELENT. IJESZTŐ? PERSZE, HOGY AZ. DE NYUGI, RÓMA SEM EGY NAP ALATT ÉPÜLT. ELSŐ LÉPÉSKÉNT ISMERKEDJÜNK MEG AZ ALAPOKKAL, A PÉNZ VILÁGÁVAL. EHHEZ SEGÍTSÉGEDRE LESZ AZ OKOSANAPENZEL.HU WEBOLDAL, MELY AZ ÉLET MINDEN TERÜLETÉT IGYEKSZIK LEFEDNI EZEN A TÉREN.

HOL IS KEZDJÜK?

Az oldalmenü először a pénzügyi termékeket veszi sorra, melyekkel meg kell ismerkednünk, hogy szélesebb körben tájékozódni tudjunk! A *Kiemelt témák* között megtaláljuk a bankszámla, tözsdé, hitel, lízing, biztosítás, öngondoskodás és egyéb alpontokat, amikre rákattintva újabb, ezen belüli részletes információk várnak ránk. Sőt a tözsdére iskolai csoportok látogatását is meg tudjuk szervezni! Elsőre ez rengeteg olvasnivalónak tűnik, de megéri a fáradozást, mert később ezek ismeretében fogunk tudni felelős pénzügyi döntéseket hozni. Adott pillanatban elég lehet egy-egy termék alapos böngészése is, hogy a keresett információhoz juthassunk.

Egy klikk, és megtudhatjuk, hol található ATM a közelünkben. A nyitóoldalon ezen kívül a legfrissebb híreket is elolvashatjuk, többek között az új, elektronikusan kitölthető, gépjárműbalesetknél hasznos biztosítási applikációról, a PÉNZ7 önkéntes iskolai óráiról, a készpénzkímélő iskolák projekt road show beszámolójáról és a Nagy Diák Pénzügyes Tesztről is, mely egy edukatív, szórakoztató módja a tanulásnak, és amivel értékes nyereményekre is szert tehetesz!

SVÉDASZTALOS KÍNÁLAT

Az *oktatási anyagok* fül is fontos menüpont, amit megnyitva korosztályokra lebontva megtalálhatod azokat a tartalmakat, amelyek

fontosak lehetnek neked: 5-6. osztályosoktól kezdve középiskolásokon át felnőttekig vannak itt teljesen ingyenes, online letölthető könyvek és újságok. Ezekből biztosan választ kaphatsz a pénzügyekkel kapcsolatos kérdéseidre!

A már korábban említett Nagy Diák Pénzügyes Teszthez hasonlóan egyéb csapat- és egyéni játékokat is találsz az oldalon, mint a Pénzügyi Hősképző, a PÉNZOKOS Kupa, a Játékbank, vagy a Pénzmester Akadémia és Verseny vetélkedők. Ha a barátaiddal szívesen tanultok játékosan, és szeretnétek részesülni az értékes díjakból, mindenképp nevezetek!

A személyiségünk megfigyelése, megértése elengedhetetlen része az életünknek, hiszen így ismerjük meg önmagunkat. Ez az önismeret és önreflexió a pénzügyek terén szintén elengedhetetlen: az oldalon megtalálod a Pénzes személyiségtesztet gyerekek és

felnőttek számára is: ezek néhány egyszerű, mindennapi döntésre vonatkozó kérdésből megmutatják, hogy hogyan viszonyulsz a költségekhez és a spóroláshoz.

ÉLETSZAGÚ TARTALMAK

A kezdőlapon kiemelt keretben szerepelnek az úgynevezett élethelyzetek. Ezek egy-egy fontos, pénzügyvel kapcsolatos állomást mutatnak be, amelyek mindannyiunk életében előfordulhatnak majd: például a továbbtanuláshoz szükséges diákhitellel, vagy a lakás-, házvásárláshoz elengedhetetlen jelzáloghitellel kapcsolatos szituációk. Érdeemes végigolvasni ezeket a rövid írásokat, mert a felnőtt életünk ezekre az információkra, és döntésekre fog épülni! Az ismertető végén az oldal mindig továbbnavigál a legpontosabb információkat tartalmazó webes felületekre. Nem mindegy, hogy milyen hitelt veszünk fel, és meddig törlesztjük azt, hogy meg tudjuk-e beszélni a családban az anyagiakat, vagy, hogy dülőre tudunk-e jutni a pénzügyi tanácsadónkkal! Az oldalon megtervezhetjük havi kiadásainkat is, ami megkönnyíti pénzügyeink kézben tartását, ha kitöltés után le is mentjük magunknak azokat.

Készülünk tudatosan a jövőnkre, hogy egyszer boldog nyugdíjasként hátradólhassunk, és azt mondhassuk: ezt jól csináltuk!

(Pap Rebeka)

Állampapír: biztos befektetés, amivel csak nyerhetsz

MI JUT ESZEDBE ELŐSZÖR ARRÓL A SZÓRÓL, HOGY BEFEKTETÉS? A KECSEGTETŐ NAGY HASZON MELLETT BIZONYÁRA AZ IS, HOGY EGY IDEIG NEM HASZNÁLHATOD A PÉNZED, ÉS UTOLJÁRA AZ, HOGY ANNAK KOCKÁZATA IS VAN. LÉTEZIK AZONBAN EGY TUTI BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉG, Ahol az ÁLLAM GARANTÁLJA, HOGY VISSZAKAPOD A PÉNZED, SŐT, MÉG HASZON IS CSURRAN-CSEPPEN A ZSEBEDBE. EZ A NAGYSZERŰ, BIZTONSÁGOS PÉNZÜGYI TERMÉK PEDIG A MAGYAR ÁLLAMPAPÍR. A DUE TALLÓZÓ LAPJAI RÓL MÁR JÓL ISMERT BALOGH LÁSZLÓ PÉNZÜGYPOLITIKÁÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRRAL BESZÉLGETTÜNK.

MIK AZOK AZ ÁLLAMPAPÍROK, MIÉRT KEDVEZŐBBEK MÁS ÉRTÉKPAPÍROKNÁL?

Az állampapírok értékpapírok: ez azt jelenti, hogy az állam hitelt vesz fel azoktól, akik az állampapírt tőle megvásárolják. Mivel egy ország áll az állampapírok mögött, és nem egy, a piaci viszonyoknak kitett cég, szigorú állami garanciát kapunk arra, hogy teljes mértékben biztonságban tudhassuk a befektetésünket. Kibocsáthatják az állampapírokat nemzetközi pénzpiacokon, de a lakossági állampapírt – ahogy neve is jelzi – bármely állampolgár megvásárolhatja – számos országban, így Magyarországon is. A pénzpiaci és lakossági befektetők azért szeretik, mert lényegében kockázat nélkül biztos hozamot tud biztosítani. Ennek pontos mértéke az adott nemzetgazdasági és a világgazdasági helyzettől is függ.

MI A HELYZET A MAGYAR ÁLLAMPAPÍROKKAL?

A 2008-as pénzügyi válságot megelőzően a hazai lakosság alig vásárolt állampapírokat. Ekkor még az állomány több mint felét devizában (vagyis külföldi fizetőeszközben) bocsájtotta ki az állam, ami egyúttal azzal a következménnyel is járt, hogy kétharmad részük külföldi befektetők birtokában volt. Ez a két tényező a kritikus helyzetben fokozta Magyarországot külső sérülékenységét. A külföldi befektetők ugyanis a nemzetközi pénzpiaci viharok idején készek nagyon gyorsan eladni

az állampapírokat, és más, számukra az adott pillanatban kedvezőbbnek tűnő befektetési lehetőségeket keresni. A spekulatív döntések mellett a dollár és az euró árfolyamkockázata is gondot jelentett a devizában kibocsátott papírok esetében, ilyenkor ugyanis kizárólag a deviza árfolyammozgása rövid idő alatt jelentősen megnövelhette az adósság szintjét. A magyar kormány 2010-ben úgy döntött, hogy a hazai értékesítésű, és a forint alapú a lakosságnak szánt állampapírok arányát kell jelentősen növelni a kibocsátásban. Nagyon vonzó kamatokat állapítottak meg és ez a szakpolitikai döntés helyesnek bizonyult, amivel népszerűvé tette az állampapír vásárlást a lakosság körében. Ehhez az is hozzájárult, hogy az állam folyamatosan hangsúlyozta e termék teljes körű biztonságát.

EZ AZT JELENTI, HOGY VÁLTOZOTT AZ ÁLLAMPAPÍR-PIACI HELYZET?

Igen, az elmúlt 8 évben gyökeresen megváltozott. A 2018. év végi adatok alapján a forintban kibocsátott értékpapírok aránya a korábbi 48%-ról 77%-re emelkedett, ami azt jelenti, hogy csökkent a magyar államadósság ún. devizakitettsége. Pozitív eredmény az is, hogy az állampapírok kétharmada már magyar intézményi, illetve lakossági befektetők tulajdonában van, akik döntő többsége jellemzően futamidő végéig megtartja a befektetését, mert eleve nem

spekulációs célból vásárolta azt. Ez azt is jelenti, hogy a befektetők kör stabilabb és a hozam is itthon marad, akár megtakarítás, akár fogyasztás formájában. Ha a papírokra kifizetett hozamokat a magyar lakosság itthon költi el (és nem külföldi kézbe kerül) akkor végső soron ez is a magyar gazdaságot, annak növekedését erősíti, további munkahelyeket teremt. A hozamok is jól alakulnak: ma az állampapírok – lekötési időtől függően – 2,5-4%-os kamatot is tudnak biztosítani. Hosszú távú lekötésnél (3-5 év) akár évi 4,5% is lehet a hozam. Ez mai körülmények között kifejezetten jó befektetést és teljes biztonságot jelent. A minap pedig a legújabb június 1-jétől bevezetésre kerülő Nemzeti Állampapír forgalmazását is bejelentette Varga Mihály pénzügyminiszter, amely még ennél is kedvezőbb hozamokat fog produkálni: fél évtől 5 évig tartó befektetési lehetőséget biztosít, akár 6%-os hozam mellett!

KIKNEK JAVASOLJA AZ ÁLLAMPAPÍROKBA VALÓ BEFEKTETÉST?

Ha valaki bizonytalan, nem ért a tőzsdéhez vagy kevésbé ismeri a nemzetközi pénzügyi piacok mikéntjét, az állampapírokat – a fentebb említett előnyök miatt – bátran kipróbálhatja. Azok vegyék, akik nem akarnak kockáztatni, vagy esetleg nincs annyi pénzük, hogy kockáztassanak, például részvényekbe vagy bonyolultabb

Düborög A NAGY DIÁK PÉNZÜGYES TESZT!

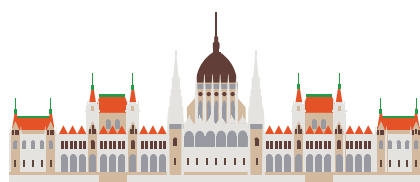
**ÉRDEKEL A GAZDASÁG? A DUE
MÉDIAHÁLÓZAT ÉS A PÉNZIRÁNYTÚ
ALAPÍTVÁNY ÚJ TESZTJÉHEZ NEM KELL
ZENINNEK LENNED, DE A TUDÁSODRA
ÉS AZ ÜGYESSÉGRE AZÉRT
SZÜKSÉGED LESZ.**

Május 19-ig vehetsz részt a Nagy Diák Pénzügyes Teszten, melynek támogatója a Pénzügyminisztérium mellett az előző számban bemutatott Pénziránytű Alapítvány. A szórakoztató és egyben edukatív tesztben alapvető ismeretekre és fogalmakra kérdezzük rá. Ha pedig esetleg valamit nem tudsz, a játék során megtanulhatsz! Célunk az, hogy otthonosabban és magabiztosabban mozogj a pénz világában, és ne csak költsd a pénzed, hanem használd okosan! Ezért fontosak például a vállalkozói, befektetői ismeretek. A három fordulóból álló játék első szakasza online zajlik, az itt legjobb eredményt elérő diákok pedig a későbbi fordulókba is meghívást kapnak. A tesztet bárki kitöltheti, de a nyereményjátékban csak a 14-20 éves kor közötti diákok vehetnek részt.

Az online teszt számítógépen és okostelefonon is kitölthető egészen május 19-ig, az ezt követő két forduló viszont már személyes jelenlétet kíván. A középdöntőbe kerülő játékosokból 12 fő juthat el a végső küzdelembe, ahol élő kvíz során derül ki, ki lesz a legjobb. A legügyesebb játékos nyereménye egy Samsung Galaxy Note 9, de a 2. és 3. helyezettek is egy-egy értékes okostelefonnal térhetnek haza. A középdöntő és döntő 2019. június 6-án lesz a Pénzügyminisztériumban, Budapesten.

tranzakciókat lehet digitálisan bonyolítani, tehát csupán a számla megnyitásnál kell egyszer személyesen jelen lenni. Bármilyen életkortól nyitható, 14 év alatt csak törvényes képviselő intézheti a számlanyitást, 14 és 18 éves kor között a törvényes képviselő írásos hozzájárulása szükséges, személyesen nem kell jelen lennie. Bővebben: <https://www.allampapir.hu>

KÖLCSÖNT AD

MAGYAR ÁLLAM

LAKOSSÁG

ÁLLAMPAPÍRT
BOCSÁT KI

Az állam haszna:
államadósság kezelése

A lakosság haszna:
biztos kamatot kap a futamidőre

befektetési alapokba fektessenek. Nekik itt a lehetőség, ha mégis a bankbetétnél kedvezőbb hozamot szeretnének, és fontos szempontnak tartják, hogy a magyar gazdaság is fejlődjön, akkor a magyar állampapír számukra ideális megoldás.

RÖVID VAGY HOSSZÚ TÁVON ÉRDEMES ÁLLAMPAPÍROKBAN GONDOLKODNI?

Ez a család vagy az érintett személy pénzügyi céljaitól függ: hosszú távú pénzügyi cél esetében a hosszabb állampapír jó választás lehet. Például, ha a család előre tudja, hogy két-három év múlva szeretnének elmenni egy nagyobb utazásra, vagy néhány éven belül esedékes lesz egy lakásfelújítás, esetleg lakásvásárlás, a hosszabb futamidejű állampapír ideális megoldást kínál. Ugyanakkor piacképes a lejárat előtt is: ha valamilyen váratlan

helyzet miatt mégis korábban szükség van a pénzre, akkor is hozzá lehet férni, és egy valamivel alacsonyabb árfolyamon bármikor visszaváltható.

HOGYAN ÉS MILYEN FELTÉTELEKKEL LEHET ÉRTÉKPAPÍRT VÁSÁROLNI?

Az állampapírokat a Magyar Államkincstár, a Magyar Posta, valamint a kereskedelmi bankok is forgalmazzák. Ha a Magyar Államkincstárnál nyit valaki értékpapírszámlát, az teljesen ingyenes: nincs költsége a számlanyitásnak és a számlavezetésnek sem. A 2019. június 1-jét követően kibocsátandó lakossági állampapírokat pedig már kamatadó sem fogja terhelni egy friss törvény alapján. Ennek a kincstári számlának van webkincstár és mobilkincstár változata is, a számlatörténetet – például a hozam megérkezését – így akár mobilapplikáción is követni lehet,

Ne legyen stressz a KRESZ

HÉTKÖZNAPJAINK NAGY RÉSE ROHANÁSSAL TELIK. ROHANUNK AZ ISKOLÁBA, KÜLÖNÓRÁRA, HAZA A JÓL MEGÉRDÉMELT EBÉDÉRT, IDŐPONTRA AZ ORVOSHOZ, EGY MEGBESZÉLT TALÁLKOZÓRA EGY RÉG NEM LÁTOTT BARÁTTAL. ÉS NÉHA BIZONY AZ ÉLET IS KÖZBESZÓL: ESIK, KÉSIK A BUSZ, ELALSZUNK, TÚL SOK CSOMAGOT CIPELÜNK. EZEKBE AZ ESETEKBE SOKSZOR JUTHAT ESZÜNKBE, „MILYEN JÓ LENNE, HA MEGLENNE A JOGOSÍTVÁNYUNK!” PETŐ ATTILA, A MOSOLYZÓNA AUTÓSISKOLA VEZETŐ OKTATÓJÁVAL MOST ÖSSZESZEDTÜNK PÁR TIPPET ÉS TANÁCSOT ENNEK ELÉRÉSÉHEZ.

Mostanában egyre több tanulóvezetőt láthatunk az utakon, egyre többen és egyre fiatalabb korban igyekeznek letenni a jogosítványt, ám így is kevesen tudják, hogy a köztudatban elterjedt 17 éves kor nem a valós alsó korhatár. Már 16 és fél évesen beiratkozhatunk a tanfolyamokra, akár tantermi képzés, akár e-learning formájába. A 17. születésnapunk előtt 3 hónappal pedig már akár a KRESZ vizsgánkat is megszerezhetjük.

NA DE MI IS A KÜLÖNBÉG A TANTERMI KÉPZÉS ÉS AZ E-LEARNING KÖZÖTT?

A tantermi képzés legnagyobb előnye, hogy a tanulók nem csak a vizsgára, de az életre készülhetnek fel. Könnyebben ismerik fel a KRESZ szabályokat a gyakorlatban. Míg az e-learning javára írható, hogy a tanfolyamot bármilyen környezetben, saját időbeosztásban, több platformon is elvégezhetjük. E-learning esetében még

fontos megemlíteni azt is, hogy a tanulás során a modulok közt is kis, modulzáró vizsgákat kell tennünk, ám a végső megmérettetés, vagyis a hatósági vizsga mind a két tanulási rendszerben közös.

ÉS HOGY MIKÉNT TEHETJÜK LE SIKERESEN A VIZSGÁT?

A vizsga során a számítógépen kell kitöltenünk egy 55 darab feleletválasztós feladatból álló tesztlapot. A feladatokhoz esetenként kép, rajz, illetve videó is tartozhat. Ebből a körülményből jöhet a vizsgánk egyik legnagyobb buktatója: a technikai probléma. Az érintőképernyős technikának köszönhetően igyekeznünk kell minél pontosabban „célozni” az ujjainkkal.

MILYEN KÉRDÉSEKEL TALÁLKOZHATUNK?

A vizsga során előfordulhatnak egyszerű szöveges kérdések – ezek mindig egy pontot érnek –, ezek vonatkozhatnak vezetés

elméletre, illetve lehetnek műszaki kérdések is, ezekből 5-5 darab van. A szöveges kérdéseken kívül találkozhatunk ábrás kérdésekkel, ilyenkor például egy tábla jelentését, helyes használatát kell kiválasztanunk. A grafikai kérdések esetében közlekedési helyzeteket kell felismernünk, szituációkat kell megoldanunk.

FIGYELJÜNK A FELADATOK ÉRTÉKÉRE!

A vizsga során sokan nem fordítanak elegendő figyelmet a feladatok pontozására, az 55 kérdésből 10 darab három pontot ér, az adható pontokat a képernyő bal felső sarkában láthatjuk. Igyekezzünk nagyobb hangsúlyt fektetni a hárompontos kérdésekre, hisz a vizsga során összesen csak 10 hibapontot ejthetünk.

Kérdésenként egy perc gondolkodási idő áll rendelkezésünkre, a kimaradt kérdések pedig hibapontnak számítanak. A hárompontos feladatok zömében ábrás kérdések, így ezekre ajánlott a leginkább rágyúrni.

FIGYELJÜNK A VIZSGÁRA VALÓ ÉRKEZÉSÜNKKRE IS!

Érdeemes kipihenten érkezni a vizsgára, ezt segíti az is, hogy ezek a vizsgák általában délelőtt zajlanak. Ne stresszeljünk rá a vizsgára! Sokakban okoz gátat a vizsgák során, hogy ismeretlen embereknek kell bemutatni a tudását, ám a KRESZ vizsgák során a vizsgabiztos szinte csak biodíszletként szolgál. Azután, hogy leellenőrizték adatainkat, és a helyünkre küldtek, a vizsgát a monitor előtt töltjük, ami még a szemkontaktust se tudja velünk felvenni, ezzel kizököntve minket.

ÉS HA EZEN MIND SIKERESEN TÚL VAGYUNK, JÖHET A GYAKORLAT!

Jó, ha előre leszögezzük magunkban, hogy a vezetés megtanulásához bizony jó sok szorgalom és gyakorlat szükséges. Habár rengetegen róják az utakat, a vezetés mégsem olyan könnyű, mint azt elsőre gondolnánk.

HASZNÁLJUK KI A RENDELKEZÉSÜNKKRE ÁLLÓ IDŐT!

Bár eredetileg a minimális óraszám, amivel letehetjük a forgalmi vizsgát, 30, ennek ellenére nem biztos, hogy ez elegendő is számunkra. Ha úgy érezzük, még gyakorlásra szorulunk, igényelhetünk plusz órákat a 30 óra leteltével.

TÁJÉKOZÓDJUNK AZ AUTÓSISKOLA VÁLASZTÁSÁNÁL!

Hisz a jó oktató elengedhetetlen a gyakorlat megtanulásában. Érdemes minél több helyen tájékozódni, minél több helyen véleményeket olvasni. Ez számunkra duplán fontos, hisz a sikeres tanuláshoz nem csak a jó oktató, de a stressz mentes környezet is szükséges. Kinek hiányzik a folytonos feszültség és kiabálás, mikor épp egy autóval próbál kijutni a csúcsgorgalomból? Igyekezzünk ellazulni a járműben, az órák kellemes oldalára koncentrálni és jó programként kezelni, ezzel sokkal sikeresebbek lehetünk a vezetésben.

FORDÍTSUNK FIGYELMET AZ ELMÉLETRE!

Jó, ha minden órán úgy állunk neki a vezetésnek, hogy a fejünkben végigfuttatjuk az előző órán tanultakat. Emellett, az utazások alkalmával, akár egy buszút során, figyeljük meg a vezetőt és a járműt körülvevő forgalmat. Figyeljük meg, mások hogy vezetnek, és mire figyelnek vezetés közben. Hogy viselkednek mások a forgalomban, milyen helyzetekkel találkozhatunk a következő óránk alkalmával.

FORDÍTSUNK FIGYELMET A VIDEÓRA IS!

A teszt-sorozatban találkozhatunk 2 darab 10 másodperces videóval, melyben egy autó utasaként figyelmet kell fordítanunk a jármű útjára, majd az utat szegélyező táblák tekintetében kell válaszolnunk az adott kérdésre, például hogy a jármű leparkolhat-e, így igyekezzünk alaposan figyelemmel követni a rövid utazást, hogy könnyen visszaemlékezzünk a részletekre.

NE GONDOLJUK TÚL A KÉRDÉSEKET!

Valljuk be, a legtöbben arra számítottunk a vizsgák során, hogy bizony a vizsgáztatók ki akarnak velünk tolni, a kérdések beugratnak, és mindig ott lesz az a bizonyos ha. Itt a remek alkalom, hogy megnyugtassunk mindenkit: a KRESZ vizsgák során szembe kerülhetünk komolyabb gondolkodást igénylő kérdésekkel, ám beugratásra szántakkal nem. A kérdések során sose bizonytalanodjunk el, mindig hagyatkozzunk a tanultakra!

Bringás Brigantik

KIK A BRINGÁS BRIGANTIK?

Kolovratnik Krisztián színész (rendező, producer) és fia, Borisz, akikhez te is csatlakozhatsz akár következő tekerésük alkalmával. Felkeresnek mindenkit, akinek a kerékpározáshoz köze lehet: ellátogatnak műhelybe, versenyzőhöz, tervezőhöz, dizájerhez, pumpapályára, bringásszervezethez, vagy éppen ismert és kevésbé ismert utakon gurulnak. Mesélnek, mutatnak, tippeket adnak – szakértőket és lelkes bringásokat kérdeznek. A Bringás Brigantik egy nyitott közösség azoknak, akik tele vannak kérdésekkel és azoknak, akik tudják a válaszokat is. Fórum azoknak, akiket érdekel a bringázás, és akik nem csak beszélni szeretnének róla, hanem tekerni is. A Bringás Brigantik egy televíziós- és vlog-sorozat is, amely a kerékpározásról, a zenéről, a szabadságról és az aktív mindennapokról szól. Két bringás briganti – apa és fia – életük része a bringázás és élményeiket szeretnék megosztani mindenkivel.

A KEZDETEKRŐL

Krisztián mindig is bringával járt mindenhová, nem csak a városban: az El Camino-t is nyeregben teljesítette huszonevesen. Borisz kétévesen már mögötte ült, aztán futóbringával jött vele mindenhová. Hároméves kora körül már önállóan bringázott, négyévesen Velencei-tó-kört ment. Öt éves volt, amikor a Passau–Bécs túrából közösen lenyomtak 160 km-t három nap alatt, kiterőekkel. Borisz még egy kis 18-ossal tolta, a dunai uszályokkal versenyeztek. Az ismerősök érdeklődni kezdtek: ti hová mentek még ilyenkor, délután? Velencére, vonattal, aztán bringával megkerüljük a tavat – válaszolta Krisztián. Ez tetszett nekik, de nyilván ezer újabb kérdést kaptak: Hogy meritek? Hogy juttok el a Déli pályaudvarig? Milyen bringával? És tényleg kell sisak? Néha persze az alapokkal is baj volt egyeseknél: Azt hogyan csinálod, hogy amikor hátrafordulsz, nem fordítod el közben a kormányt? Mikor kell váltani? Az első, vagy a hátsó féket használjam? Nagyjából ekkor jött az ötlet is: csinálni egy laza, zenés mozit a kerékpározásról. Nem oktatóvideót, nem száraz szabálygyűjteményt, hanem megmutatni: milyen klassz dolog nyeregben – a downhilltól a bmx-en át a silexig (igen, ez utóbbi is egy bringafajta)!

ZENE ÉS BRINGA

A sorozatban és a vlogon elhangzó zenéket, dalokat Krisztián írta, Nagy Ádám, a Roy és Ádám gitáros a hangszerelte. Borisz dobol, Ádám és Krisztián gitározik – egy vidám jam az egész. Nem csak a bringázásról és a bringáról szól a sorozat, hanem arról a szabadságról, amit a zene és a bringázás egyaránt megtestesítenek.

**BRINGÁS
BRIGANTIK**

NÉVJEGY

Bringás Brigantik – 8 részes televíziósorozat, folyamatos vlog és online közösség – fókuszban a kerékpározással.

A KÉT BRIGANTI:

KOLOVRATNIK KRISZTIÁN

41 éves. Borisz és a másfél éves Dusán édesapja. Színész, filmrendező, producer, teniszedző, aki a bringás sisakot csak egy rövid időre cserélte Gordon Zsigmond kalapjára a Budapest Noir főszerepe kedvéért. Gyermekkora óta bringázik: teker a mindennapokban és nagy túrákon, az El Camino-t is nyeregben járta be. Zongorázik, gitározik, énekel – a Bringás Brigantik zenéit ő írta.

KOLOVRATNIK BORISZ

Borisz 11 éves. 2 éves kora óta bringázik, nemrég kapta meg mountain bike-ja mellé első bmx kerékpárját. Igazi bringaveterán, rengeteg túrán vett részt már országgháton innen és túl. Soha nem esik ki a ritmusból, dobol és cajonon játszik. Imád tekerni osztálytársaival, barátaival, imád új dolgokat felfedezni édesapjával, és alig várja már, hogy együtt bringázhasson öccsével, Dusánnal.

Ha vágod a KRESZ-t, Téged keresünk!

Generali Nagy Diák KRESZ-teszt 3.

Töltsd ki a diákok számára kifejlesztett ingyenes, online KRESZ-tesztet 2019. április 30-ig a www.nagydiakkreszteszt.hu oldalon!

A legeslegjobbak az utolsó fordulóban május 28-án, Budapesten, a 26. Országos Ifjúsági Sajtófesztivál keretén belül élő vetélkedőben mérhetik össze képességeiket a fődíjakért – **egy ingyenes e-jogsiért**, vagy egy **Motolux Yaris Plass robogóért**.

www.nagydiakkreszteszt.hu

www.webjogsi.hu

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

VÉKONY HATÁR A ZAKLATÁS ÉS A RAJONGÁS KÖZÖTT

**NEM KELL KÜLFÖLDRE MENNÜNK AHHOZ,
HOGY SZEMBE TALÁLKOZZUNK EGY MINDENKIT
ÉRINTŐ KÉRDÉSEL: MEDDIG TERJED A RAJONGÁS,
ÉS HONNAN KEZDŐDIK A ZAKLATÁS?
MAGYARORSZÁGON SZÁMOS CELEB NYILATKOZOTT
MÁR A TÉMÁBAN, ÉS KIDERÜLT, HOGY AMI MÉG
AZ EGYIKÜKNÉL BELEFÉR, AZ A MÁSIKNÁL MÁR
ÁTLÉP EGY BIZONYOS HATÁRT.**

Társadalmunknak megvannak a sajátos elvárásai a hírességek felé, például, hogy rendszeres időközönként adjanak életjelet valamilyen hírportálon keresztül, osszák meg közönségükkel az aktuális elfoglaltságaikat, és azt éreztessék, hogy bárki belátást nyerhet nem mindennapi életükbe. Persze, csak bizonyos szintig. Azonban sokan kevésnek érzik ezt, és megpróbálnak különböző módszerekkel bensőségebb információkhoz jutni. Tudni akarják, mit eszik kedvencük, mikor jár edzeni, és mit csinál otthon a négy fal között. Az emberiség egyik fő hibája a túlzott kíváncsiság, ami szorosan kapcsolódik az online világ kialakulásához. Bármilyen apró információt megkaphatunk két perc alatt, ezért sosem elégszünk meg teljesen.

A legtöbb népszerű ember eleinte toleráns a rajongóival szemben, igyekszik kedvükre tenni, de van, amikor már nem tudnak mit kezdeni a napi többszáz üzenettel, főleg ha egyetlen személytől érkezik. Ezért gyakran a hatóság kezébe kerülnek az ügyek, amik elfajulhatnak egészen a távollattartási végzésig, onnantól kezdve viszont a rajongót zaklatónak hívják. Mert valóban azzá vált, akaratlanul is. Kutatások bizonyítják, hogy mindenki bele van kódolva az egészséges rajongás, csak eltérő szinteken mozog. Van, hogy soha nem

lesz olyan dolog, ami kiváltó okként szolgálna a tulajdonság felszínre törésében, vagy éppenséggel már kis gyermekkorban előjön. Így sokan önhibájukon kívül esnek túlzásba, mert nem érzik soknak a viselkedésüket, azonban ezt időben orvosolni kell, hogy ne okozzanak kárt saját maguknak, vagy annak az embernek, akire felnéznek.

Míg Magyarországon eddig nem durvult el visszavonhatatlanul egy eset sem, addig külföldön már sokan haltak meg „rajongói” miatt. Vajon Diana hercegnő még élne, ha az őt üldöző újságíró kevésbé rámenős? Ha nem akart volna eleget tenni az emberek vágyának, hogy kiderítse a híresség magánéleti titkait? A zaklatás megszüntetéséhez valószínűleg elég lenne, ha mindenki máshogy viszonyulna a népszerűséghez. Hiába van 100 000 követője közösségi portálokon, hatalmas rajongótáborra és számtalan nyilvános szereplésre az illetőnek, attól ő még ugyanúgy egy ember marad, magánélettel, szabadidővel. A legtöbben egy álomvilágban képzelik el kedvenceiket, ahol a legkisebb hétköznapi dolog érdekessége is sokszorosára nő, és abszurd állításokkal érvelnek azért, hogy mások is különlegesebbnek tartsák kiszemeltjeiket. Fontosnak érzik, hogy minél több közös pontjuk legyen, mert azzal

közelebb érezhetik magukat a sztárokhoz. De bele sem gondolnak abba, milyen furcsa érzés lehet ezeknek a személyeknek, hogy több ezer idegen beszél úgy róluk, mintha ismerné őket.

Szükséges tehát, hogy első sorban mindenki magában tisztázza le, hogyha érte rajonganának, neki még mi esne jól, és mi feszélyezné – és e szerint is viselkedjék.

(Bogdán Noémi)

IZGALMAS BIOLÓGIA TANULÁS INTERNETEN KERESZTÜL

A BIOLÓGIA SOKAK RÉMÁLMA, KEVESEN SZERETIK A RENDSZEREZÉST, ÉS HOGY HOGYAN ÉS HÁNY CSONTBÓL ÉPÜL FEL TESTÜNK. AZONBAN, HA EGY KIS PLUSZ TUDÁSRA VÁGYSZ TANULÁS TERÉN, LÁTOGASS EL EZEKRE A WEBLAPOKRA, YOUTUBE-CSATORNÁKRA!

1. TED

A TED (Technology, Entertainment, Design) konferenciák sorozata, amelyet egy non-profit alapítvány rendez. A rendezvénysorozat YouTube-csatornáján több száz videót találsz a biológia témakörön belül. A videóknak olyan témákat boncolgatnak (nem szó szerint), amik egy átlagos órán nem kerülnek terítékre. Azonban felkelthetik mindenki érdeklődését, hisz izgalmas tényeket, érdekesítő megoldásokat hallhatunk ezeken a felvételeken. Az előadások maximum 18 perc hosszúságúak, angol nyelven zajlanak, azonban szinte az összes videóhoz tartozik magyar felirat is. Ne habozz, tudd, mik is azok a 3D-s tabletták, vagy hogy mik is a pókméreg titkai!

2. REALIKA

A realika.educatio.hu oldalra ellátogatva könnyen hozzáférünk a biológia tananyagokhoz. Itt választhatunk, hogy a tanári verzióhoz vagy a tanulói leckékhez szeretnénk hozzáférni. A tananyag 6-7 nagyobb fejezetet foglal magába. A kisebb anyagrészekhez érdekes ábrák és narrációk is tartoznak. A fejezet végén

pedig felvilágosítást is kapsz egy-egy az emberek millióit érintő betegségekről. Tudásod a végén tesztelni is tudod, így egy dolgozat előtt bátran keresd fel az oldalt!

3. MOZAWEB

A Mozaik Tankönyv család az elmúlt években olyan könyvet bocsátott az iskolák részére, ahol, ha a diákok megkapják könyveiket, kézhez kapnak egy ingyenes regisztrációs kódot is, amivel online felületen is el tudják érni azt a példányt. Ezzel nemcsak a tanulást, de a tanulók táskáját is megkönnyítik. A weboldalon ugyanúgy tudsz lapozni az oldalak között, mintha valójában előtted lenne könyved. Azok se csüggedjenek, akiknek nem áll rendelkezésükre ilyen kód, Google- és Facebook-fiókkal is regisztrálni tudnak. Megannyi 3D-s ábra és videó segít minket, és máris könnyebbnek érezzük a tanulást!

4. QUIZIZZ

Az alkalmazás interneten is elérhető, de letölthető mobiltelefonra is. Lényege, hogy egy kvíz segítségével felmérheted tudásod: egy kérdéshez négy válaszlehetőség tartozik,

akár egy-egy kérdésor alatt versenyezhetsz barátaiddal vagy más országban élő emberekkel. A legtöbb kérdőív a biológia témakörben található meg a felületen, így könnyebben fog menni a felkészülés a dolgozatokra is. Könnyebb és nehezebb kérdéssorokat is találunk a felületen, de bátran válogassunk a kvizek közül, hisz nagyok sokféle és fajta is fellelhető. Az iskolákban már előszeretettel használják ezeket a lehetőségeket például jobb jegy szerzésére is. Ha előnyben részesíted ezt a fajtát, keresd fel és kezdj pont gyűjtésbe!

TELENOR HIPERSULI

A Telenor csapata felismerte az internet adta számtalan előnyt és lehetőséget, a Hipersuli programmal pedig másokat is erre buzdít. A programban résztvevő intézményekkel igyekeznek megismertetni a digitális világ előnyeit a tanóra keretein belül. A Telenor Hipersuli innovatív és játékos módon szeretne hozzájárulni a tanulók támogatásához, ugyanakkor a pedagógusok munkáját is megkönnyíti!

(Bodor Júlia)

Aljas szándék a monitor mögött

RÉKA DÜHÖSEN ÉS CSALÓDOTTAN CSAPJA BE AZ AJTÓT. AZ ANYJA MÉG KIBÁBÍ UTÁNA, BOCSÁNATOT AKAR KÉRNI, HOGY MEGINT LE KELL MONDANIA A KÖZÖS „CSAJOS” NAPJUKAT, MINT AHOGY AZ ELŐZŐ HETEKBEK MINDIG... A VÁLÁS ÓTA Ő SEM TUDOTT DÜLŐRE JUTNI AZ ÉRZÉSEIVEL ÉS GONDOLATAIVAL. HÁT MÉG RÉKA. AZ APJÁVAL SOHA TÖBBÉ NEM AKAR BESZÉLNI, AZ ANYJÁT IS IGYEKSZIK KERÜLNI. IDEGESÍTI, HOGY FOLYTON SÍR, ÉS NEKI KELL VIGASZTALNIA. AZ EGYETLEN, AKI MIATT ÉRDEMES FELKELNIE REGGELENTE, AZ BENI. MILYEN IS BENI...?

Hirtelen nem is tudja a vezetéknevét. Facebookon írt rá pár hónapja, azóta naponta beszélnek. Beni a lelki társa. Pontosan tudja, hogy mire van szüksége: annyira megértő, figyelmes, és mindig meghallgatja Rékát. A sok hosszú csetelés után, amelyek során Réka szinte már minden gondolatát, érzését és gondját megosztotta ismeretlen barátjával, végre megbeszélték, hogy élőben is találkoznak pénteken, kettesben a város szélén a pubban. Lehet, hogy a szüleinek nem is mondja, úgyse figyelnek rá...

Hétvégén már a 13 éves lány képével van tele a sajtó, aki nyomtalanul eltűnt. A Facebookos cseteléseit visszakövetve a rendőrök megállapították, hogy valakivel hónapok óta beszélgetett, akivel megosztotta a titkait... Az utolsó információjuk róla, hogy ezzel az ismeretlen fiúval (vagy férfival) találkozott pénteken, kettesben, a város szélén...

A fenti történethez hasonló helyzetek ijesztően gyakoriak. Az internetes zaklatásról, a cyberbullyingről már nagyon sokat olvashattatok az elmúlt hónapokban, de ez több annál. Réka esetében ez az idegen nem zaklatta őt, hanem kihasználva a lány kiszolgáltatott, magányos, elkésredett lelkiállapotát, a bizalmába férkőzött a világháló nyújtotta átmeneti ismeretlenség segítségével. Amikor pedig már behálózta a lányt, aki „lelki társának” érezte az

ismeretlent, megbízott benne, személyes találkozót javasolt, amit Réka naivan elfogadott. Így a netes profílija alapján helyes fiúnak hitt, valójában felnőtt férfi áldozatául esett, de már a való életben, és szenvedett el szexuális erőszakot. Szerencsére Rékát végül megtalálták, életben volt, de az őt ért testi és lelki traumát azóta sem heverte ki. Pedig még rosszabb is történhetett volna vele.

BIZONYTALAN FIATAL = KÖNNYŰ PRÉDA?

Április és májusban a szexuális kizsákmányolás a témánk, elsőként azt vizsgáljuk, hogy mire és miért vigyázzunk, ha az interneten ismerkedve-barátkozva „elcsábulunk” és élőben is találkozunk idegenekkel. Ebben Dr. Gyurkó Szilvia gyermekjogi szakértő és Németh Erzsébet pszichológus voltak segítségünkre.

Az internetről induló szexuális jellegű kizsákmányolásnak elsősorban olyan fiatalok esnek áldozatául, akik a való életben is kiszolgáltatottabbak, mint társaik (akárcsak a cyberbullying esetében). Személyiségüknél fogva, vagy az életükben elszenvedett trauma, nehéz körülmények között nevelkedés miatt szeretetesebben, a pozitív visszajelzést szomjazva, kevésbé gyanakvóan, nyitottabban fogadják mások jó szándékúknak látszó közeledését. Sok esetben nem tudják az emberek viselkedését, illetve motivációját megítélni (nagyon gyakran ez

egy fiatalnak tapasztalatok híján igen nehéz is), így esetleg nem tudnak különbséget tenni a között, hogy valaki jó szándékkal, vagy visszaélési céllal kedveskedik nekik. Sok esetben olyan fiatalokról van szó, akiknek

MI AZ A SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁS?

Szexuális visszaélés, kizsákmányolás minden olyan szexuális cselekmény, amire nem adod a beleegyezésed. Beletartozik a szexuális zaklatás, ha valaki folyton „ajánlatokat tesz”, a nemi erőszak, de annak kísérlete is. Még súlyosabb esetben például, ha prostitúcióra kényszerítenek, vagy egy vonzó munkát ajánlanak (akár külföldön), amiről kiderül, hogy erotikus vagy szexuális tevékenységet jelent. Az áldozat pedig sokszor az utolsó pillanatig nem is sejtí, mi fog történni vele.

nincsenek felnőtt bizalmasaik, nem tudják, vagy csak ritkán tapasztalják, milyen, amikor odafigyelnek rájuk, komolyan veszik őket. Ezt a bizonytalanságot használják ki a szexuális kizsákmányolók, mert pontosan tudják, hogyan kell a fiatal bizalmába férkőzni: elhitetik vele, hogy másokkal ellentétben ők értékesnek, fontosnak és szerethetőnek tartják.

MI TÖRTÉNIK?

Azokról az esetekről jóval többet tudunk, amelyekkel a hatóságokhoz fordultak, vagy az áldozat tett olyat, amivel felhívta a környezetét figyelmét a bajra: elszökött otthonról, megpróbált külföldre utazni, vagy a környezetét számára világossá vált, hogy belekeveredett egy bűnbandába. Ezek a szervezett bűnözői közösségek gyakran prostitúcióra, pornográfiára, koldulásra, lopásra kényszerítik a gyanútlan és kiszolgáltatott fiatalokat, hiszen a 14 éven aluliak nem büntethetőek. Ilyenkor egy felnőtt eszközként használja a fiatalokot saját céljai eléréséhez.

A KÉT SZAKÉRTŐ A KÖVETKEZŐ JELEKRE FIGYELMEZTET:

Fontos, és nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ne küldjünk idegeneknek féhérneműs, meztelen képeket! (Valójában ismerősöknek se. Sose tudhatjuk, mikor haragszik meg ránk, vagy kerül a telefonja illetéktelen kezekbe.)

Nem jelent jót például, ha az illető, akivel összehozták, mondjuk, a Tinder algoritmus, csak a mi életünkről kérdez (persze részletekbe menően), de magáról soha sem beszél. Sőt, még akkor is hárit, ha rákérdezzük.

LÁTJUK, TUDJUK, DE TESZÜNK IS ELLENE?

Persze az lenne az ideális, ha mindenki figyelne a netes kizsákmányolás áruklódó jeleire:

- gyorsan létrehozott profil nagyon kevés ismerőssel,
- profilkép nélkül
- vagy mesefigurás, személytelen profilképpel,
- hiányos adatokkal,
- nincs megadva korábbi, vagy jelenlegi iskolája, munkahelye,
- a névjegyében nincsenek feltüntetve a családtagjai,
- nincsenek képek, amiken megjelölték,
- nem látunk születésnap i köszöntéseket az idővonalán, ezek mind gyanússá tehetik a másik felet.

LEGYÜNK RÉSEN, MERT HA MI NEM, KI LESZ?

Dr. Gyurkó Szilvia kiemelte, hogy a neten kerüljük a teljesen ismeretlen embereket! Az jelenti a legnagyobb biztonságot, ha csak olyanokkal tartjuk a kapcsolatot a közösségimédia-portálokon, játékokon keresztül, akiket a való életben is ismerünk. Németh Erzsébet szerint „divatos a randi applikációk, oldalak használata, és sok ember talál párt ezek segítségével. Nem feltétlenül kell elvetni és rettegni ettől a fajta partnerkereséstől, de azért ajánlatos néhány dolgot szem előtt tartanunk.”

HA TALÁLKOZÁSRA KERÜL SOR

Ne találkozzunk elsöre neten megismert idegenekkel félreeső helyen! Ha forgalmas környezetben, mondjuk egy kávézóban, vagy bevásárlóközpontban futunk össze, és kiderül az átverés, sokkal egyszerűbb hátat fordítani és elszaladni, mosdóba menni és lelépni. Ha egyébként erőszakosan is lépne fel, ennyi szemtanú előtt várhatóan nem fog tenni semmi törvénybe ütközőt.

Sose menjünk egyedül! Mindig kísérjen el egy barát, vagy barátnő, aki a távolból figyel, hogy minden rendben van-e. Abban az esetben, ha nem megoldható, hogy valaki személyesen ott legyen velünk, beszéljük meg, hogy előtte, közben és utána felhív minket telefonon, hogy ellenőrizze, jól vagyunk-e. Beállíthatunk egy segélykérő üzenetet is, amit akár pár másodperc alatt elküldhetünk. Továbbá fontos, hogy legalább egy felnőtt (családon belül jó, ha ezek a szülők) tudja, hogy hova mentünk. Azok az esetek a legveszélyesebbek, amikor egy fiatal mindenki tudomása nélkül találkozik egy idegennel.

KIÁLTS, HA TUDSZ!

„Az ilyen bűnözők elég professzionálisan választják ki az áldozataikat. Pontosan tudják, hogy mik azok a félmondatok, elejtett szavak, amelyek a gyerek, fiatal sebezhetőségére utalnak, és nagyon könnyen tudják manipulálni őket.” – mondta a gyermek jogi szakértő. Nem szabad naivnak lenni: ha úgy érezzük, hogy valaki a semmiből bukkant elő, és pont azokat a dolgokat mondja, amikre szükségünk van, egyből mennyire megértette az élethelyzetünket, az 99%, hogy nem csoda, hanem csapda!

Komplikált megmondani, hogy mit tegyen egy olyan fiatalok, akit már behálózta, külföldre csábítottak, elvették az útlevelét, vagy elrabolták. Természetesen könnyebb tanácsolni, hogy oda kell szaladni bárkihez,

akit csak meglát, és muszáj kiabálni, rúgkapálni, tiltakozni, de mi van, ha az ember félelmében lebénul? Ez személyiség, alkat, situáció kérdése is, sajnos nincs „tuti módszer”, mit tehetünk, ha már bajba kerültünk. Ha nem elhagyott helyen találkozunk, hanem forgalmasabb, emberek járta környéken, akkor esetleg segíthet egy-két „praktika”. Van, amikor a kiabálás, ellenkezés jó, ha a támadó nem elég elszánt, vagy gyengébbnek nézte áldozatát. Van, hogy célravezető, ha együttműködést színelünk, és ezzel a figyelmét elaltatva egy szerencsés pillanatban megszökhetünk. Sajnos azonban, ha már az aljas idegen markában vagyunk, kevés esély van szabadulni, ezért elsősorban kerülni igyekezzünk ezeket a situációkat.

VOLT MÁR SZÓ TESTRŐL, DE MI A HELYZET A LÉLEKKEL?

Lelki szempontból a szexuális kizsákmányolás hatalmas törés az áldozatoknak. Többségük első sorban magát hibáztatja, sokszor fizikailag bünteti is, és hosszú időbe telik, míg újra normálisan tud viszonyulni a párkapcsolatokhoz, és az emberekhez is. Az ilyen sebek lassan, maguktól szinte sehogyan sem gyógyulnak be. Tehát fontos a nehéz érzésekről őszintén beszélni akár a családi környezetben, akár egy pszichológus kanapéján, akár a Kék Vonal segítségével. Őket egyébként ingyenesen, a nap 24 órájában anonim módon hívhatod. A „sima” lelki segélyvonal száma 116-111, ha tanácsot kérnél, vagy csak elmondanád a történetedet. A 116-000-os telefonszámon olyan felnőttek hívását várják és fogadják, akik különféle jelek miatt aggódnak gyermekükért, vagy csak szeretnének eleve többet tudni a bántalmazásról, vagy már sajnálatos módon bele is kerültek ilyen helyzetbe: eltűnt a gyermekük vagy bántalmazás áldozata lett.

Fontos, hogy tudd: nem szégyen, főleg nem a Te szégyened szexuális visszaélés áldozatává válni, és pláne nem szégyen, hanem szükséges segítséget kérni! Ez SOSEM az áldozat hibája, és nem egyedüli az esete! Tanulnunk kell mások tragédiáiból. A DUE Tallózó május-júniusi számában a szexuális kizsákmányolás fajtáit fejtjük ki részletesen, mert úgy hisszük, amennyire csak lehet, képből kell lennünk, mik a legrosszabbak, amik történhetnek. Az ördög nem alszik, ellenben már az internetet is használja...

(Pap Rebeka)

NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT

BELÜGYMINISZTERIUM

Játssz, hogy felismerd, ha veszélybe kerülsz!

CYBERBULLYING, HAPPY SLAPPING, DIZÁJNER DROGOK - EZEK A LEGÚJABB, FIATALOKRA LESELKEDŐ VESZÉLYEK, DE EMELLETT UGYANÚGY JELEN VANNAK A LOPÁSOK, VEREKEDÉSEK, ERŐSZAKOS CSELEKMÉNYEK IS. A DIÁKKÉNT SZEREPLŐJE LEHETSZ AKÁR ELKÖVETŐKÉNT, AKÁR ÁLDOZATKÉNT EZEKNEK A BŰNESETEKNEK. A DUE MÉDIAHÁLÓZAT A NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS ÉS A BELÜGYMINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL, AZ ORFK SZAKMAI KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KÉSZÜLT BŰNMEGELŐZÉSI VETÉLKEDŐVEL, JÁTÉKOS FORMÁBAN HÍVJA FEL A FIGYELMED A TÉGED ÉRINTŐ FENYEGETETTSÉGRE ÉS A MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEKRE.

Nagy Diák Bűnmegelőzési Teszt 2. néven indult három fordulós országos verseny, amely kifejezetten Neked szól. A DUE Médiahálózat népszerű tesztjének ezúttal az a célja, hogy a megtudd: ismered-e a rád leselkedő veszélyeket, tudod-e, mi a különbség a csíny és a bűncselekmény között, és hogyan kerülheted el azt, hogy jogsértés áldozata legyél. A 14-22 éves korosztálynak készült online teszt sorozat olyan érdekes kérdéseket is felvet, amelyekről eddig esetleg azt hihetted, hogy az még csak diákcsinny. Emellett pedig olyan új ismeretekre is szert tehetsz, melyeknek köszönhetően pontos információkat szerezhetsz például a jogaidról, a zaklatás formáiról, a tudatmódosító szerekéről, a rongálásról, a garázdaságról, szexuális, illetve vagyon elleni bűncselekményekről, vagy akár az emberkereskedelemtől is.

A rendőrség tapasztalatai szerint a gyermekek és fiatalok kiemelt kockázatú csoportot képeznek bűnmegelőzési szempontból, mert hiszékenyséjük, bizalmuk, óvatlanságuk vagy csekély testi erejük miatt kiváló célpontjai lehetnek egy-egy bűncselekménynek.

Ott vannak például a dizájner drogok, melyekkel többek között épp a korosztályodat célozzák meg, csak éppen a mesterségesen, olcsón előállított hatóanyagok szervezetre káros hatásaival nem foglalkoznak az elkövetők.

Egy másik, kifejezetten az „Y” és „Z” generációt érintő bűncselekmény-csoport pedig az internethez, illetve a virtuális világhoz, közösségekhez köthető. Sajnos vannak, akik másokat bántanak a világháló felhasználásával. Ezen a téren a legújabb „divat” a cyberbullying, amikor az elkövető sértő, fenyegető SMS-ben, e-mailben vagy online üzenetekben félemlíti meg, zaklatja, alázza meg a sértettet. A happy slapping során pedig nemcsak megverik az áldozatot, hanem a bűncselekményt mobiltelefonnal dokumentálják is.

Az interneten kicsalt fényképek is sok fejtörést okozhatnak, főleg, ha azok intim jellegűek. Egy felkészületlen fiatal számára egyfajta pokoljárás is lehet, amíg

eldönti, mi legyen akkor, ha bizalmasan megosztott valakivel pár képet, majd az illető ezekkel zsarolni kezd, vagy azokat tiltott módon fel akarja használni.

A www.diakbunmegelozesiteszt.hu oldalon május 5-ig lehet kitölteni a tesztet. A legjobbak – két korcsoportos megbontásban, 14-18 évesek és 18-22 évesek – már személyesen, élőben versenyezhetnek a fődíjakért, egy-egy Huawei Mate 10 pro telefonért, valamint további okoseszközökért az Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon 2019. május 28-án, Budapesten, az Akvárium klubban.

Dévényi Sándor: „Ha a múltat megértjük a jelenben, egész biztos a jövőnk”

MEGFIGYELTED MÁR VALAHA, HOGY A BUDAPESTI SZENT GELLÉRT TÉREN ÁLLÓ KUPOLA ALATT EGY KERÁMIA KÚT VAN, ÉS AZ ONNAN KIJÖVŐ VÍZ EGY-EGY ÖRVÉNYBE TORKOLLIK? EZEK AZ ÖRVÉNYEK A LEHÍRESEBB FÜRDŐINKET SZIMBOLIZÁLJÁK. DÉVÉNYI SÁNDOR ÉPÍTÉSZ, A NEMZET MŰVÉSE ERRE IS ODAFIGYELT, AMIKOR ORGANIKUS SZEMLÉLETÉVEL EGY OLYAN ÉPÍTMÉNYT ILLESZTETT A KÖRNYEZETBE, AMI EGYSZERRE SZEMBESZÖKŐ, MÉGIS NAGYON ODAILLÓ.

EGY INTERJÚJÁBAN EMLÍTETTE, HOGY ÖNNEK ÖRÖKRE ELÉG VOLT PÉCS. EZT HOGYAN KELL ÉRTENI?

Ezt pályám elején mondtam, amikor Pécs belvárosának rehabilitációját végeztem. Ezek általában magánmegbízások voltak, nem állami épületek. Úgy gondoltam, Pécs egy olyan történelmi város, ami ad annyi municiót, hogy építeni lehessen, de mégsem annyira kész, hogy ne legyen mód vagy alkalom valami egészen mást, vagy újat alkotni. Ezt a felfogást követte Gaudi Barcelonában is, akinek a munkájából rengeteget építkeztem.

MIÉRT KEZDETT EL AZ ÉPÍTÉSZETTEL FOGLALKOZNI, ÉS HOGY KAPCSOLÓDIK ÖNHÖZ A MÉDIA?

Ez lehet, hogy furcsán fog hangozni, de én kisgyermek korom óta építész szerettem volna lenni. Fiatalkorom óta autókat rajzolok, házakat tervezek, sőt nemcsak házakat, hanem hajókat szeretek rajzolni és megtervezni. Az Országépítő folyóirat főszerkesztője vagyok. Hála Istennek, van egy kiváló felelős szerkesztőm, és egy remek szerkesztői csapatom, én inkább az eszmei részt adom és segítem ezt a kiváló fiatal csapatot.

MI AZ ÖN MŰVÉSZETÉNEK SAJÁTOSÁGA?

Az építészet, akárhogy is nézzük, a teremtésnek egy folyamata. Hogy Makovecz Imrét idézzem:

ahogy a Jóisten megteremtette nekünk ezt a világot, belátjuk és egyre nagyobb igényünk van arra, hogy valamit létrehozzunk az építészet eszközeivel. Sokszor látjuk azt is, hogy ez az építő folyamat durván szól bele a környezetbe, ezzel több kárt okozva, mint hasznot. Az ars poéticám az, hogy ez a közbeavatkozás, ennek a teremtésnek a folytatása, minél kevesebb kárral járjon. Az építésznek fantasztikus feladata az, hogy ezt véghez vigye.

ÖNNEK VAN KEDVENC ALKOTÁSA, VAGY OLYAN, AMI INSPIRÁLTA?

Nagyon sokat dolgoztam műemléki környezetben. A drávaszentesi házamat nagyon szeretem, de természetesen az általam tervezett templom is közel áll hozzám. Egy pár éve Iránban jártam, annak is a déli részén, ahol megnéztem Xerxész és Dariusz palotáját. Álltam és néztem. Az embert félelmetes erők kerítik hatalmukba, amikor látja, hogy 2500 évvel ezelőtt az építészet alapelemei már megvoltak. Az itt már a kitaláltakon túl azóta jóformán semmi újat nem tudunk felfedezni a tektonikus építészetben belül. Nyilván az új anyagok használata – gondolok itt a betonra, vasbetonra – egészen új lehetőség. Az ember nyilván változik, de az értékek örökek. Ezt az örök értéket kell megkeresnünk és nem a manírt.

MI AZ AZ ANYAG, AMIVEL SZÍVESEN DOLGOZIK?

A plasztikus anyagokat szeretem, mert én egy formagazdag építészetet szeretek

csinálni. A legplasztikusabb előregyártott ilyen elem a tégl. Ebből az anyagból csodálatos dolgokat lehet készíteni, de nyilván a vasbetont is kedvelem.

VAN EGY ESZME-ÉRTÉK MOTÍVUM, AMIT MINDEN MUNKÁJÁBAN IGYEKSZIK MEGJELENÍTENI?

Nekem az organikus gondolkodás segített mindvégig a tevékenységemben, és ez is jellemez engem. Ezt pedig kétféleképpen kell elképzelni: térben és időben. Térben, hogy mennyire harmonikusan illeszkedik az általam tervezett épület a környezetébe. Az időbeli illeszkedés pedig már arra vonatkozik, hogy azt a kultúrát pontosan ismernem kell, amibe alkotok. Ha összefoglalva a múlt emlékeit, a jelenben meg tudjuk fogalmazni, akkor majdnem biztos a jövő felé tartunk.

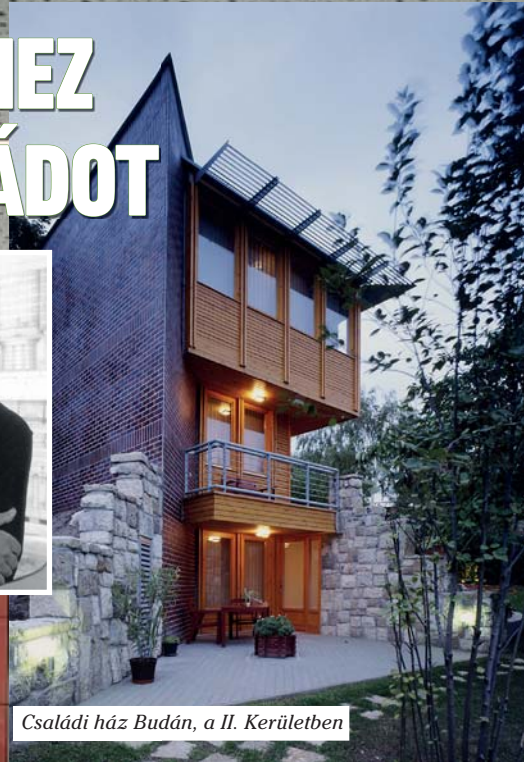
ÖNNÉL HOGYAN ZAJLIK EGY ÉPÍTŐI FOLYAMAT, MIT TANÁCSOL A FIATAL ÉPÍTÉSZEKNEK?

Erre az az elvem, hogy ha van egy megrendelés vagy feladat, akkor az építészhallgatók húzzák fel a betonbugyogót, és ne punnyadjanak és üljenek a fenekükön. Ragadják meg a munkát, alkossanak, tervezzenek, rajzoljanak sokat. Lássanak meg a világból mindent, amit csak tudnak, ebből inspirálódjanak, tanuljanak. De ha feladat van, akkor nincs mese, csinálni kell!

(Kobl-Szalai)

EGY CSALÁDI HÁZ ÉPÍTÉSÉHEZ MEG KELL ISMERNI A CSALÁDOT

KOSSUTH-DÍJAS, A NEMZET MŰVÉSZE, A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ÉS A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA RENDES TAGJA. SZÁMTALAN GYÖNYÖRŰ ÉPÜLET FŰZÖDIK A NEVÉHEZ, HOBBIBÓL PEDIG VERSESKÖTETEKET ÍR, KIÁLLÍTÁSAI VANNAK. FINTA JÓZSEF KARRIERJE MINDENKINEK INSPIRÁLÓ LEHET.

Családi ház Budán, a II. Kerületben

MIÉRT LETT ÉPÍTÉSZ?

Már 5 éves koromban verset írtam, édesapám jó költő és kiváló műfordító volt Kolozsvárott. Ha ott maradunk, és nem menekülünk el a háború elől, biztosan író lettem volna. Híres voltam a családban arról, hogy a lovak rajzolását a hátsó patájánál kezdtem el és a fejénél fejeztem be. Ez a furcsa látásmód lehet, hogy már akkor előre vetítette, hogy én építész leszek. Nagyon jó rajztanáraim voltak, főleg Blaskó János. Nagyon jó festő volt és kiváló tanár. Amikor jelentkezni kellett az egyetemre, két helyre adtam be a jelentkezésemet, az egyik a képzőművészeti egyetem volt. Az édesapám javaslatára, aki magyar-latin szakos tanárként nem nagyon értett az építészethez, beadtam a Műegyetemre is a jelentkezésemet. Már a felvételi alkalmából megtudtam, hogy felvettek, ezért a képzőművészeti egyetemre már el se mentem.

MI LENDÍTETTE FEL A KARRIERJÉT?

1956 után egy kiváló műterembe kerültem. Nagyon sok, vagy 50-60 pályázat indultam, így korán megismerték a nevemet. Ebből következett az, hogy elég hamar nagy méretű házaim épültek. '66-ban volt a mai Marriott tervezésére egy pályázat, amit mi megnyertünk. Én akkor 30 éves sem voltam, és nagyon fiatalon eszméletlenül nagy munka esett a fejemre. Addig rajzolom se volt, és hirtelen kaptam egy 18 fős műtermet, amivel nehezen tudtam mit kezdeni. Nagyon nehéz korszaka volt ez az életemnek, de ezzel megkaptam azt az indító rúgást, ami aztán végigvitt a pályán.

ÖN SZERINT MI A TITKA A JÓ ÉPÜLETTERVEZÉSNEK?

Az építészet olyan művészet, ami arra sarkallja az embert, hogy nagyon is benne éljen a világban. A házakat nem csak saját magamnak építem, hanem tudom, hogy azokban nagyon sok ember fog élni. Ezért ehhez a munkához nagyon jó emberismerőnek kell lenni. Családi házat például azért jó tervezni, mert ahhoz ismerni kell a családot, annak teljesen testre-élekre szabott épületet kell tervezni.

MILYEN ÉPÜLETEKET SZERET TERVEZNI?

Százhalombattára csináltam egy templomot, azt szerettem. Szívesen terveznék még egy templomot. 1965 körül Salgótarjánban felkértek, hogy egy üzletközpontot tervezek a főtérré, ez a Pécskő Áruház. Akkor még teljesen egyedül voltam, nem volt még rajzolóm se, így egyedül terveztem meg. Még egyetemre jártam, amikor megkaptam feladatnak, hogy tervezem meg egy tudós házat. Apait anyait beleadtam, hogy szocreál stílusban tervezem meg az ablakokat. Akkor két nagyon kedves és kiváló tanársegédem volt, akik odahívtak magukhoz, hogy ez nem az igazi.

Akkor kezdtem el tanulmányozni a nagyon emberközeli finn, svéd, dán építészetet, majd az építészetemet áthangolni egy északiasabb felfogásra. Abban a stílusban terveztem meg a salgótarjáni üzletközpontot, ezt követően pedig még rengeteg irodaházat, szállodát és egyéb funkciójú középületet terveztem, mint például a Westend Üzletközpont és a Teve utcai Rendőrségi Székház.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ ÉPÍTÉSZET MELLETT?

Már kicsi koromtól kezdve írtam verseket és ezt azóta sem hagytam abba. Jó pár könyvem megjelent, amelyekben az úti és verseim vannak. Voltak kiállításaim a rajzaimból, ebben az évben is lesz három.

(Vida Zsanka)

Református templom Százhalombattán

Nemzeti Közszerzői Egyetem új oktatási épülete

ÉPÜLETEK ÉS ÉRZELMEIK, AVAGY AZ ÉRZELMES FUNKCIONALIZMUS

KONGRESSZUSI KÖZPONT, WESTEND, NEMZETKÖZI KERESKEDELMI KÖZPONT, HOTEL INTERCONTINENTAL, MARRIOTT SZÁLLÓ, HOTEL KEMPINSKI, BANKCENTER, VÁROSMAJORI CARDIOVASCULÁRIS KÖZPONT, ÉS MÉG NAGYON SOK IRODAHÁZ ÉS SZÁLLODA. EZEK MIND OLYAN ÉPÜLETEK, AMIKET GYAKORTA LÁTHATUNK ÉLETÜNK SORÁN, MÉGIS, HA VALAKI EGYSZER FELTENNÉ A KÉRDÉST, HOGY „MÉGIS MILYEN STÍLUSBAN ÉPÜLT”, SOKUNK NEM TUDNÁ RÁ HIRTELEN A VÁLASZT.

Hiába áll rendelkezésünkre a művészettörténet óra, hiába része a korstílusok felismerése a magyar, illetve történelem tananyagának, valljuk be, mind furcsán nézünk, ha valaki megemlíti előttünk az „érzelmes funkcionalizmus” kifejezést.

ÉS HOGY MIT IS JELENT EZ AZ ÉPÍTÉSZETBEN?

A modern építészetet a 19. század végétől számíthatjuk, ám a kiteljesedése a 20. századig várattott magára. Jellemző rá az acélszerkezetek egyre gyakoribb megjelenése, a lépték bővítése. A tervezés és formálás kiinduló pontjává az épület által kielégítendő rendeltetés, vagyis a funkció vált. A funkcionalizmus hívei úgy vélték, a rendeltetésnek kell meghatározni az épület formáját.

A funkcionalizmus iskolájának vezető építészt Henry Sullivan-nek hívják. Sullivan amellett, hogy a formának követnie kell a funkciót, úgy tartotta, hogy a természet a barátunk, nem pedig ellenségünk, az építészet pedig akkor érheti el szépművészeti jellegét, ha ezt belátjuk. Sullivan elve, hogy a formának követnie kell a funkciót, és ez az elv máig is érvényes. A stílushoz szorosan

kapcsolódva, Németországban egy új művészeti iskola jött létre 1919-ben, a Bauhaus. Alapítója Walter Gropius, az iskola célja pedig a művészetek újraegyesítése, amely az új építészetben teljeseedik ki, illetve a mesterképzés. (Az iskola híres magyar oktatója, s később a New Bauhaus irányítója Moholy-Nagy László ismerős lehet számunkra.) Az iskola a művészet, az ipar és a egyesítésén dolgozott. Egyszerre küzdött a művészet eszméinek fenntartásáért és a művészet korszerű eszközeinek felfedezéséért.

A funkcionalizmus egyik magyar híve, Finta József is Sullivan elvét követi, ám – ahogyan ars poeticájában fogalmaz – érzelmesen, azaz nem a Bauhaus-féle gondolkodás alapján. Mindig a kor legmagasabb technikai színvonalában gondolkodik, az anyagok és technológiák korszerűsége pedig építészetének egyik alapelve. A már említett Kongresszusi Központon és Westenden kívül olyan épületeket tulajdoníthatunk neki, mint például a bécsi Hotel Hungaria, vagy a pozsonyi Hotel Bratislava. Emellett számos lakó-, illetve társasházat tervezett, amint azt már említettem a cikk elején is.

ÉS HOGY MIT IS TAKAR A FUNKCIONALITÁS A GYAKORLATBAN?

Vegyük példának a Kongresszusi Központot, melynek konferenciaterme eredetileg pártkongresszusokat volt hivatott kiszolgálni, de a tervezési program hamarosan kibővült, és egy többfunkciós, változatos, kulturális és

Westend City Centre bevásárlóközpont, szálloda, irodaház

közösségi programokat kielégítő térrendszert kívánt, ám a rendelkezésre álló hely mérete korlátozta a lehetőségeket. Az épület így nem magasodik a fák fölé, finoman belesimul a környezetbe, üveghiddal közvetlenül a Novotel szállóhoz kapcsolódik, de saját bejáratával is rendelkezik, továbbá a főhomlokzat előtt végigvonuló, árkádszerű kulisszafallal és széles lépcsősorral. Az íves fal mögött osztott, sötét üvegfelület néz a parkra. A háromszintes belső tér funkcionális zónák sorából áll. A kis és nagy szekciótermek mellett a Központ igazi értéke az 1800 férőhelyes, legyező formájú nagyterem, amely hangvetőfalak révén a kor legmagasabb akusztikai színvonalával rendelkezik, aminek köszönhetően a Kongresszusi Központ hosszú ideig Budapest zenei életének egyik legfontosabb helyszíne volt. Finta építészeti elvei a Westend üzletközpont talán még jobban tetten érhetők, és különösen a Rendőrségi Székház épületén.

(Payer Réka)

JÓ KEZEK BEN A MAGYAR FILM ÉS AZ ELSŐFILMES RENDEZŐK

AZ ELMÚLT ÉVEK BEN A MAGYAR FILMEK SZÁRNYRA KAPTA K ÉS EGYRE EMELKEDNEK. VISSZAKERÜLTÜNK A NEMZETKÖZI FILMES TÉRKÉPRE, VAN MIRE ÉS VAN KIKRE BÜSZKÉNEK LENNÜNK. AZ UTÓBBI ÉVEK BEN TÖBB ELSŐFILMES RENDEZŐ NEVE IS BEKERÜLT A KÖZTUDATBA, FILMJEIK HÍRESEK LETTEK. DE VAJON HOGYAN SIKERÜLT MEGVALÓSÍTANI AZ ÖTLETÜKET, A FILMTERVÜKET? EGY NEMZETKÖZILEG IS EGYEDÜLÁLLÓ PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGRŐL, AZ INKUBÁTOR PROGRAMRŐL, ÉS SOK MÁ S ÉRDEKESSÉGRŐL IS SZÓ ESETT, AMIKOR JUNG ZSUZSANNÁVAL, A MAGYAR NEMZETI FILMALAP VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTESÉVEL BESZÉLGETTÜNK.

MIT TAKAR AZ INKUBÁTOR PROGRAM ELNEVEZÉS?

2015-ben döntött úgy a Filmalap, hogy segítséget nyújt olyan rendezőknek, akik már készítettek valamilyen rövidfilmet, legyen az animáció, dokumentum vagy fikció, de a nagyközönség előtt, moziban még nem mutakozhattak be. Azt vettük észre, hogy a kezdők közül a normál pályázati rendszerünkön keresztül kevesen

pályáznak. Ezért indult el az új pályázati lehetőség, az Inkubátor Program. Ez egy kisebb költségvetésű pályázat, játékfilmeknél például maximum 64 millió forint támogatást tudunk adni. Ugyanakkor folyamatos szakmai segítséget nyújtunk, profik iránymutatásával vághatnak bele a rendezők első szárnypróbálgatásaikba, miközben szakmai programokkal támogatja felkészülésüket.

HOGYAN NYERHET TÁMOGATÁST EGY ELSŐFILMES RENDEZŐ EZEN A PÁLYÁZATON?

Minden vállalkozó szellemű jelöltnek be kell adni egy treatmentet (*vagyis egy komplett filmtervet - a szerk.*), ez alapján pedig egy öttagú szakmai zsűri válogatja ki azt a 10 produkciót, amely később továbbmehet az úgynevezett pitchforumra. 2018-ban például 70 pályamunkából döntöttek a 10 jelölről. Ezek a filmek már forgatókönyvfejlesztési támogatásban részesülnek. A nagyívű eseményen derül ki, hogy mely produkciók részesülnek gyártási támogatásban.

NEMZETKÖZI PORONDON AZ „INKUS” FILMEK

Az Inkubátorban felnevelt kedvencek sikerét jól mutatja, hogy már rangos nemzetközi elismeréseket is kaptak. Csujka László *Virágvölgy* című munkája Karlovy Varyban a Zsűri díját nyerte el, Szilágyi Zsófi pedig *Egy nap* című filmsikeréért a 2018-as Cannes-i filmsz fesztivál FIPRESCI-díját, vagyis a Filmkritikusok Nemzetközi Szövetségének elismerését vehette át.

MI TÖRTÉNIK EGY PITCHFORUMON?

A rendezők egy részletes prezentációt készítenek filmtervükkel kapcsolatban, forgatókönyveiket már alaposan kidolgozva. A szakmai zsűri és az érdeklődő szakmai közönség együtt szavaz arról, hogy melyik filmtervet tartják érdemesnek az elkészítésre. Az öttagú zsűri – amely nem azonos az előző fázis szakembereivel – három produkcióról, a kb. 300 fős nézőközönség 2 filmről dönt. Idén a negyedik ilyen gálát rendezték meg április 2-án a Corvin Moziban.

KÜLFÖLDRŐL GYAKRAN HALLUNK BIZONYOS SZÚK KÖR BEN LEZAJLOTT TESZTVETÍTÉSEKRŐL, AMELYEK MEGVÁLTOZTATHATJÁ K EGY-EGY FILM SORSÁT. MAGYARORSZÁGON IS BEVETT MÓDSZER EZ?

Igen, általában egy 200 fős, jól összeválogatott, moziba legalább fél évente egyszer járó közönség előtt mutatjuk be a tesztvetítéseinket a filmeket. A produkció és a forgalmazó közösen meghatározza a korosztályt, akiknek szeretnék bemutatni az alkotásokat, és azon belül is különböző kritériumokat (pl. nemek aránya, iskolai végzettség) százalékos arányban. A vetítés után egy, a produkció és a forgalmazó által közösen készített kérdőívet kell kitölteniük a nézőknek. Ha egybehangzó válaszok születnek bizonyos témákban – pl. sokaknak nem tetszik a zene, vagy a befejezés, vagy túl lassúak egyes részletek –, a produkció még ezeken az utolsó pillanatokban tud változtatni.

(LK)

A MAGYAR FILM NAPJA

április 30.

A MAGYAR FILM NAPJA

A RENDEZŐKÉ A SZÓ

Zurbó Dorottya *Könnyű leckék* című alkotása 2016-ban nyert támogatást a programban. A fiatal rendezőnő 2014-ben diplomázott nemzetközi dokumentumfilm-rendező mesterszakon az Színház- és Filmművészeti Egyetemen, több rövidfilm is köthető a nevéhez. Az igaz történet alapján készült egész estés *Könnyű leckék* egy fiatal, szomáliai menekült lány, Kafia beilleszkedését meséli el. „Az Inkubátor Program intézményes keret biztosít végig a filmedhez, számomra hatalmas segítség volt. Az ezzel párhuzamosan készült dokumentumfilmmennél, a Monostor gyermekeinél folyamatosan gondolkodni kellett azon, hogy hogyan szedjük össze az anyagi forrásokat. Sosem tudtuk, lesz-e elég pénzünk a következő forgatásra. A Filmalap pályázatánál azonban sokkal kiszámíthatóbb volt a folyamat. Nem kellett újra és újra pályázni, trailereket vágni stb. Tudtam a művészi kérdésekre, magára a filmre koncentrálni” – mesélte Dorottya, akinek filmje tavaly októberben nagy sikert aratott a magyar mozikban. „A Filmalpnál kaptunk egy mentort, Kerékygártó Yvonne-t, akihez bármikor fordulhattunk segítségért a készítés folyamata során. A Filmalap kapcsolati halója és szakmai gárdája egy biztos bázis volt nekünk” – tette hozzá a fiatal rendezőnő.

Kárpáti György Mór alkotása, a világo si fegyverletétel utáni hónapokban játszódó *Guerilla* az utóbbi hetekben került a mozikba. A sikerhez a véletlenül át vezetett az út. „2016-ban Szilágyi Zsófi *Egy nap (szintén Inkubátoros projekt volt - a szerk.)* című filmjének casting directora voltam, és egy teljesen más filmtervvel voltam elfoglalva. A *Guerilla* treatmentje eredetileg egy B tervnek tűnt számomra, ám miután közeledett a pitchforum, egyre fontosabbá vált számomra” – árulta el nekünk. A rendező példája jól mutatja, milyen inspiratív hatással lehet egy ilyen pályázati lehetőség egy kezdő filmes karrierjére. „Az Inkubátoros filmek talán az alacsony költségvetésük miatt is szabadabbak, könnyebben alakíthatóak. Gyorsabban tudtunk dolgozni, például egyszerre tudtam írni, szereplőt keresni, helyszínt választani stb.” – emelte ki az alkotó.

A BUDAPESTI RÁKÓCZI ÚT, HA BESZÉLNI TUDNA, SOK MINDENRŐL MESÉLNE. PÉLDÁUL AZ ELSŐ MAGYAR FILMRŐL, NA MEG A MAGYAR SZÍNÉSZET HŐSKORÁRÓL IS. AZ ÚT MENTÉN ÁLLT EGYKOR A KÉSŐBB FELROBBANTOTT, IMPOZÁNS NEMZETI SZÍNHÁZ, AZ ASTORIA SZÁLLÓ KÖZELÉBEN PEDIG MÉG MA IS MŰKÖDIK AZ AZ URÁNIA FILMSZÍNHÁZ, AMELYNEK TETEJÉN – TÖBBEK KÖZÖTT BLAHA LUJZÁVAL A FŐSZEREPBEN – ELKÉSZÜLT AZ ELSŐ MAGYAR FILM, A TÁNCZ. ÁPRILIS 30-ÁN, A MAGYAR FILM NAPJÁN A MAGYAR FILMMŰVÉSZETET ÜNNEPELJÜK.

A Magyar Film Napját a Magyar Nemzeti Filmalap kezdeményezésére 2018-ban rendezték meg először. Április 30-án azt idézzük fel, milyen nagy hagyománya van a magyar filmgyártásnak, és 119 esztendő alatt mennyi felejthetetlen, mára klasszikussá vált filmkincs született szorgos, tehetséges művészeink keze nyomán. Azért ezt a dátumot választották, mert 1901-ben ezen a napon mutatták be az első magyar filmet a mai Uránia Nemzeti Filmszínházban.

A táncz című film egy ismeretterjesztő előadás mozgóképes illusztrációja volt. Korának legnagyobb színészei, köztük a legendás Blaha Lujza és Fedák Sári szerepeltek benne. Az akkoriban épült és a korban Uránia Tudományos Színháznak nevezett mozi tetején forgatták, és ott is vetítették. Még a film akkori fővárosának nevezett Párizsba is eljutott, a siker pedig nem maradt el.

Ez mind szép és jó, gondolhatjuk, de valószínűleg bennetek is felmerült a kérdés: miért nem látta ezt a filmet egyikőtök sem? Nos, a válasz szomorú, de nem meglepő: a tekercek megsemmisültek. A második világháború előtti filmek olyan nem tartós anyagra készültek, amelyek igen gyúlékonyak voltak. A háborús pusztítások, a húszas-harmincas évek filmgyári tüzei sajnos szinte a teljes korai magyar némafilmgyűjteményt az enyészet martalékává tették.

2018-ban csaknem 50 intézmény, köztük a budapesti Art-Mozi Egyesület és az országos Cinema City mozihálózat csatlakozott a Magyar Nemzeti Filmalap által életre hívott Magyar Film Napja elnevezésű rendezvényhez. Egész napos programokkal, különleges vetítésekkel, meglepetésekkel készültek a közönségnek. Az Urániában például műsorra tűzték az 1985-ben készült *Szaffi* című kultikus mesefilm felújított, digitális változatát és a *Csinibaba* című kultfilmet is. A program 2019-ben is

folymatódik. Joggal mondhatjuk tehát, hogy van mire büszkének lennünk: a magyar film ismét világszínvonalúvá vált az utóbbi években.

A magyar közönség az első új sikereket 2013-ban érezhette, amikor elkészült *A nagy füzet*, és elnyerte a Karlovy Vary filmfesztivál legjobb filmjének járó fődíját. Az újabb mérföldkő a 2016-os Oscar-gála volt. Ezen a februári éjszakán a legjobb idegen nyelvű film Nemes Jeles László *Saul fia* című alkotása lett. Volt miről beszélnie az országnak.

Ekkor már mindenki érezte, hogy új korszak kezdődött a magyar filmgyártás történetében. Csak néhány példa a közelmúlt sikereiből: *Valami Amerika 3, X - A rendszerből törölve, Napszállta*, vagy nemrégiben futó *BÚÉK* és *Rossz versek*. Szabó Kimmel Tamás szavaival élve a magyar filmek menőkké váltak. „A magyar film egyszerűen olyan, mint én” – nyilatkozta a színész, rámutatva arra, hogy filmjeink sikere talán abban is rejlik, hogy a karakterek életségük, ránk, mindannyiunkra hasonlítanak.

Természetesen egyesületünk, a DUE Médiahálózat sem megy el szó nélkül a páratlan sikerek láttán. Idén a Magyar Nemzeti Filmalap támogatásával újra meghirdettük a Nagy Magyar Filmtesztet Diákoknak, amelyben a legkülönfélébb filmtörténeti és filmes szakmai kérdésekre kellett választ adniuk a 14-24 éves fiataloknak. A 2018-ban 17 ezer diákot megmérettető verseny döntője épp a Magyar Film Napjának előestéjén, április 29-én lesz.

Nézetek tehát minél több magyar filmet a tavaszi szünetben is, hiszen van bőven választék. Az sem árt, ha a régi csemegék közül válogatunk. Ha lehet egy javaslatunk, kezdjétek az első magyar hangosfilmmel, a *Hyppolit, a lakájjal*. És figyeljétek a Magyar Film Napja programjait, idén is lesz miből válogatni!

"Csak egy göndör, fiatal srác, aki próbálja a hiperaktivitását és a bolondságait levezetni YouTube-on"

PATAI BALÁZS SZÓRAKOZTATÓ TÖRTÉNETEIT ANIMÁCIÓKKAL ELEVENÍTI MEG VLOGOLÁSSAL VEGYÍTVE EATMYPIE NEVŰ CSATORNÁJÁN, AMIT 2015-BEN INDÍTOTT. GYORSAN TÖBB TÍZEZRES KÖVETŐTÁBORRA TALÁLT, PEDIG BEVALLÁSA SZERINT POCSÉKUL RAJZOL, TÖBBEK KÖZÖTT ERRŐL BESZÉLGETTEM VELE.

HOGYAN KEZDTÉL EL YOUTUBE-ÖZNI?

Volt egy animátor, Fekete Dani, akit nagyon szerettem. Láttam, hogy egyszer kiposztolta a kezdetleges műveit, ahol pálcika emberek verekedtek egymással, és nagyon kíváncsi lettem. Gondoltam, megtanulom én is, hogyan kell animálni.

MIÉRT DÖNTÖTTÉL AZ ANIMÁCIÓ MELLETT?

Nem igazán volt pénzem kamerára. Mindent próbáltam DIY-szerűen összedobni, mondjuk wc papírból csináltam kameraállványt. Egész ötletes volt, de a minőség rovására ment, ami elszomorított, mert nem akartam alacsony minőségű munkát kiadni. Ahhoz, hogy vlogolhass, kell egy jó mikrofon, egy jó kamera, állvány, szóval sokkal költségesebb. Az animációval meg úgy voltam, hogy elég egy egér és egy számítógép, rajzolni szeretek, animálni meg tudok tanulni, szóval emellett voksoltam.

KORÁBBAN IS FOGLALKOZTÁL RAJZOLÁSSAL?

Nem. Szerettem rajzolni, de sose volt hozzá tehetségem. Nagyon csúnyán rajzolok még most is. Van egy barátom, akivel fizikát szoktam tanulni, és amikor kell valamit

ábrázolni, mindig mondja, hogy Balázs te ocsmányul rajzolsz. De teljesen igaza van. Óvodában el is küldtek pszichológushoz emiatt, mert azt hitték, hogy teljesen kattant vagyok. Az a kínos az egészben, hogy a rajztudásom azóta sem fejlődött.

HOGY TANULTÁL MEG ANIMÁLNI?

Először magamtól próbálgattam, amivel egy szintig eljutottam, aztán elkezdtem videókat nézni. Volt sok kísérletezés és bukás, de idővel kiforrott valami, és büszke voltam, hogy sikerült.

MIKÉNT KÉSZÜL EGY ANIMÁCIÓ?

Először megírom a scriptet, utána megcsinálok az embereket, először szem és száj nélkül, majd felveszem a hangot, megszerkesztem. Mindezt egy animátor programban. Majd mindent lehírok egy videószerezőbe, összevágom, kicsit igazgatok rajta. Egyébként ez a fázis szokott a legtovább tartani.

MENNYI IDŐ ELKÉSZÍTENI EGY NAGYJÁBÓL 3 PERCES VIDEÓT?

Változó. Fontos számomra a minőség, vannak videók, amikkel nem vagyok megelégedve,

így újrakezdem. De nagyjából 3-4 nap munka, amikor egész nap a gép előtt ülök.

RÉG TÖLTÖTTÉL FEL ÚJ VIDEÓT, HA JÓL LÁTTAM, FÉL ÉVE. MI ENNEK AZ OKA?

Nincs időm az egyetem mellett. Muszáj mindent vagy semmit alapon tanulni, az pedig elképzelhetetlen, hogy több napig csak videót vágjak. Úgy vagyok velem, hogy amit el tudtam érni a rajztudásom terén, azt elértem. Attól félek, hogy ha továbbra is próbálnám ezt a vonalat vinni, a konkurencia lehagyna. Amit viszont szívesen kipróbálnék az a green-screen, ha lenne rá időm.

AKKOR A KÉSŐBBIEKBEN NEM IS SZERETNÉL FŐÁLLÁSBAN VIDEÓZÁSSAL FOGLALKOZNI?

Isten ments! Nagyon ambiciózus vagyok, számomra nem lenne kielégítő, hogy egész nap a gép előtt üljek és animáljak. Inkább szeretnék vállalkozni az informatika területén. Így tudom elképzelni a jövőmet.

(Bihari Bernadett Luca)

26. Országos Ifjúsági Sajtófesztivál

2019. május 28.
Akvárium klub
Budapest

vlog

Hatalmas vlogger és youtuber találkozó a Sajtófesztiválon!

Meghívtuk Eatmypie-t, na meg ott lesz még Hormonmentes Janka és Horváth Lilla is, de a sor itt nem ér véget, figyeld a due.hu oldalt az újabb vlogerekért!

SZUPERJÓ DOLGOK VANNAK KÖRÜLÖTTÜNK

ZSIROS LÁSZLÓ RÓBERT MÁR TÖBB MINT EGY ÉVTIZEDE A YOUTUBE ALKOTÓ KÖZÖSSÉGÉNEK A TAGJA, TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ VIDEÓIVAL MÁR KÖZEL 30 EZER EMBERT MEGHÓDÍTOTT. INTERJÚNKBAN MESÉL A CSATORNA KEZDETÉRŐL, A SZERTÁR PODCASTRÓL ÉS ARRÓL, HOGY MIKET TART A LEGNAGYOBB VIDEÓS SIKEREINEK.

HOGYAN KEZDŐDÖTT A VIDEÓZÁS SZÁMODRA? MIÉRT VÁGTÁL BELE?

Amikor 12 éve elkezdtem, még nem voltak olyan platformok, amelyek alkalmasak lettek volna erre a formátumra, a YouTube is csak akkoriban indult el. Akkor úgy láttam, hogy ez egy jó hely lehet megmutatni olyan dolgokat, amiket például egy kísérlet bemutató előadásán nem lehetséges. Nem terveztem már az elejétől, hogy „millióan” megtékeintik majd ezeket a videókat, akkor ez inkább egy önmegvalósítási dolog volt.

jelenséget tudok bemutatni, amikor egy nagyon egyszerű, mindennapi dologból valami látványos sül ki. Ilyen például, hogy hogyan lehet vadgesztenyéből sötétben világító folyadékot készíteni, vagy hogy milyen módon lehet késsel kinyitni egy pezsgősüveget, és hogy mi a fizika mögötte. Egy másik példa: Az otthon elkészíthető DNS-tesztet bemutató videómmal is sokat dolgoztam, szerintem sikerült érdekesen megcsinálni.

MIT TARTASZ A LEGNAGYOBB VIDEÓS SIKEREDNEK?

Attól függ, hogyan definiáljuk a sikert. Én már azt sikernek tartom, hogy tizenvalahány éve csinálok egy csatornát, amely folyamatosan változni tud. Amit még egyfajta sikersztorinak élek meg, az az, hogy elindítottuk a Szertár Podcastot, amit most már több, mint tízezren hallgatnak. Ez egy nagyon pozitív visszajelzés volt, mert tudni kell, hogy ez egy nagyon kicsi és még mindig csak kevéssé ismert piac Magyarországon.

APROPÓ, PODCAST: MILYEN KÜLÖNBBSÉGEK MUTATKOZNAK MEG A PODCASTKÉSZÍTÉS ÉS A VIDEÓGYÁRTÁS KÖZÖTT?

Ha gyártás szempontjából nézzük a kérdést, az teljesen más, hiszen egy videónál nem csak a hangra kell nagyon odafigyelni – mint a podcastnál – hanem a videófelvétel minőségére is. Vágási szempontból is ég és föld, hiszen egy videó akkor jó, ha gyors és pörgős, míg egy podcastot az ember akkor hallgat, amikor utazik valahová vagy házimunkát végez. Ott olyan tartalmat kell gyártani, ami hosszabb időre leköti az embert. Nekem annyi előnyöm van ezzel kapcsolatban, hogy én rádiós szerkesztő és műsorvezető

voltam korábban, és az ottani elveket próbálom átültetni ebbe a formátumba is.

MIK A JÖVŐBELI TERVEID?

Szeretnék egy kicsit távolodni a csak kísérletbemutató videóktól, és azt is bemutatni, hogy érdemes nyitott szemmel járni a világban, mert szuperjó dolgok vannak körülöttünk. Másrészt sokkal hangsúlyosabbá szeretnék tenni olyan számomra is fontos témákat, mint a környezetünk állapota és védelme. A podcastot szeretném heti rendszerességgel folytatni, és tervben vannak olyan fejlesztések is, amelyekkel jobban tudom tartani a kapcsolatot a közönséggel. Élő felvételeket, különböző, külföldön már bevált játékműsorokat szeretnék beilleszteni az adásba.

(Vadász Viola)

MELY VIDEÓIDAT SZERETTED A LEGJOBBAN ELKÉSZÍTENI? MELYEKEL VOLT A LEGTÖBB MUNKA?

Azokat a videóimat szeretem, amikor eszembe jut egy nagy, izgalmas ötlet, amit jól is tudok kivitelezni, bele tudok tenni valamilyen kreatív munkát, esetleg olyan

10 DOLOG, GAME OF THRONES

AMIT NEM TUDTÁL A TRÓNOK HARCA UTOLSÓ ÉVADÁRÓL

ÁPRILIS 14-ÉN STARTOL 2019 TALÁN EGYIK LEGJOBBAN VÁRT SOROZATÁNAK, A TRÓNOK HARCÁNAK UTOLSÓ ÉVADA. A KÖZISMERT SZÉRIA BEFEJZŐ SZÉZONJÁNAK MEGJELÉNÉSÉT HATALMAS FIGYELEM KÍSÉRI, DE MÉG ÍGY IS MARADHATTAK DOLGOK, AMIKRŐL LEMARADHATTAK A SZEMFÜLES RAJONGÓK.

1. A sorozathoz több alternatív befejezés is készült. Sőt, a költségvetésben, egyes feltételezések szerint, több olyan díszlet megépítése is szerepelt, melyeket aztán nem használtak fel. Mindezt azért, hogy elkerüljék, a sorozat tényleges fináléjának kiszivárgását.

2. Az eddigi 10-14 millió dolláros büdzséből 15 millió dolláros lett (143,6 millió forint részenként). Ebben nincs semmi meglepő, hiszen a főszereplők fejenként 500 ezer dolláros gázsija és a mozifilmekkel vetekedő látványvilág mellett ez szükséges is.

3. A részek száma az előző évadokhoz képest (a rajongók nagy bánatára) hatra csökkent. A részek minősége és a 60-80 perces terjedelme remélhetőleg kellő kárpótlást fog nyújtani.

4. A Trónok Harca mindig is híres volt a harcjeleneteiről, hiszen ki ne emlékezne a Fattyak csatájára vagy a Vörös nászra? A készítők most sem hazudtolták meg önmagukat, egyetlen csatajelenetet 55 napig forgattak.

5. Belfastban, a szemtanúk elmondása alapján, egy gigantikus méretű, korábban eddig sosem látott vár díszlete készült el. Kiterjedését leginkább a westerosi fővároséhoz lehetne hasonlítani. Egyes spekulációk szerint, ez az új helyszín az alkímisták zöld lángjával elpusztított, majd újjáépített Királyvár.

6. A 8. évad nem kapott filmjelenetekből összevágott előzetest, mivel a készítők többször is azt nyilatkozták, hogy minden egyes képkockát külön meglepetésnek szánnak a rajongók számára. Ezért külön kedvcsináló kisfilmeket forgattak a sorozathoz.

7. Francesca Orsi, az HBO igazgatóhelyettese azt nyilatkozta, hogy a stáb a könnyeivel küszködött, miután elolvasták a befejező epizód forgatókönyvét. Sophie Turner elmondása szerint: „Az előző éveknél sokkal több vérre, sokkal több halálra és sokkal több szenvedésre kell számítani.”

8. A sorozatban Jaime Lannistert alakító Nikolaj Coster-Waldau elmondta, hogy a produkció mögötti biztonsági technika sokkal szigorúbb lett. Miután leforgattak egy jelenetet, a forgatókönyv azon része, ami ezt tartalmazta azonnal eltűnt. Ezekre a biztonsági intézkedésekre, azért volt szükség, mert az előző években egy hackercsoport 1,5 TB-nyi adatot lopott el az HBO-tól.

9. Egy mesterséges intelligencia már megírta öt fejezetet a Trónok Harca hiányzó, hatodik kötetéből. Zack Thoutt szoftvermérnök megunt a várakozást a következő évad megjelenéséig, ezért egy neurális hálózat segítségével megírta a sorozat folytatását.

10. Az HBO és a Magyar Vöröskereszt együttműködésével létrejött egy kezdeményezés, amely véradásra buzdította a Trónok Harca rajongókat. Március 25. és április 2. között a #AddAVéradATrónért kampány keretein belül a véradók egyedi grafikájú pólót kaptak ajándékba, melyen a Vastrón látható.

(Szabó Stefi)

Űrtábor 2019

A nyár már nincs is olyan messze! Július 7-13. között Sátoraljaújhelyen lesz a 2019-es Űrtábor, már nyitva áll a kedvezményes jelentkezés lehetősége. A táborba 13-18 év közötti diákokat várnak.

A Magyar Asztronautikai Társaság 1994 óta szervezi meg az érdeklődő fiatalok számára nyári Űrtáborát, változó helyszíneken. A tábor mindenekelőtt egy óriási élmény, de

tartalmas és hasznos nyári időtöltés is. Ismerkedés az űrkutatás sokszínű és izgalmas világával, hasonló érdeklődésű magyarországi és határainkon túli magyar fiatalokkal, hazai űrkutató szakemberekkel – és a környék nevezetességeivel is.

„Ez az egy hét nekem egy felejthetetlen élménynek bizonyult, a légkör, a társaság, a hangulat és a külön kialakult tábori humor is

a nyár legfantasztikusabb része volt. A társaságból új barátokat is szereztem, akikkel azóta is tartom a kapcsolatot. Már nagyon várom a jövő évi űrtáborát, ameddig lehet, biztosan megyek!” (Rab Fanni, 2017)

Az Űrtáborról, a jelentkezés feltételeiről mindent meg lehet tudni a www.mant.hu/urtabor és az urtabor.hu honlapokról.

Egy újabb izgalmas teszten teheted próbára magad –
itt a **Nagy Diák Versenykultúra Teszt!**

Megtévesztő hirdetések, összehasonlító tiltott reklámok,
tisztességtelen webáruházi magatartás –ugye, Te is találkoztál már
ezekkel a jelenségekkel? Hogy sikeresen kerüld el ezeket a csapdákat,
töltsd ki játékunkat **május 12-ig**
a **www.versenyteszt.hu** oldalon,
ahol praktikus tudásra tehetsz szert és akár még egy
Samsung Galaxy S9+ is a Tiéd lehet!

Keress a részleteket a
www.versenyteszt.hu és a **www.due.hu** oldalakon.

 Gazdasági
Versenyhivatal

 médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

Nagy Diák Pénzügyes Teszt

Mit fejez ki a Boldog Bolygó Index?
Mit neveznek potyautas magatartásnak?
Minek a rövidítése a CSOK?

Gyere és tedd magad próbára a szórakoztató és edukatív **Nagy Diák Pénzügyes Teszten!** 10 perc játékos teszt kitöltéssel - a hasznos információk mellett - akár **Samsung Galaxy Note 9**-et is nyerhetsz, de a 2. és 3. helyezettek is egy-egy **okostelefon**nal térnek haza.

Az **online teszt** számítógépen és mobilon is kitölthető egészen **május 19-ig** a **www.nagypenzugyesteszt.hu** oldalon. Az itt legjobban teljesítők közül kerül ki - a Pénzügyminisztériumban június 06-án megrendezésre kerülő élő kvíz döntő izgalmas játékában - a legügyesebb pénzügyes.

Bizonyítsd az ügyességed,
légy sikeres és pénzügyes!

